

ZLATO PREČIŠĆENO U OGNJU

PONOVNO OTKRIVANJE MOĆNE BIBLIJSKE IDEJE O TOME ŠTA ČINI DINAMIČNU VERU

Robert Dž. Vilend

Pravednost kroz veru može za nas imati smisla samo ako razumemo šta je *vera*.

A vera može imati smisla samo ako razumemo na čemu ona *počiva*.

Isus ne kaže da će više dela ublažiti naše duhovno siromaštvo ali nama je, pre svega, potrebno „zlato prečišćeno u ognju“. Petar to definiše kao istinsku veru.

Kako možemo razlikovati tu vrstu vere od sotoninog majstorskog falsifikata usavršavanog hiljade godina? „I đavoli veruju i drhte“ (Jakov 2,19)!

Šta Biblija podrazumeva pod „verom Isusovom“? Da li je Hristova pravednost takođe bila zasnovana na veri, ili je ona bila urođena?

Kakvu je prirodu Sin Božji uzeo kad je postao čovek? Da li je to bila Adamova priroda pre pada? Ili je to naša grešna priroda posle pada? Ili je to nešto između?

Ova knjiga je imperativ za sve one koji žele da uđu u suštinu životno važnih pitanja današnjeg vremena.

Naslov originala:

GOLD TRIED IN The FIRE

Re-discovering the powerful Bible idea
of what dynamic faith is

Autor: Robert J. Wieland

Prevela: Mirjana Đerić

Pesme prepevao: Zvonimir Kostić Palanski

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
1. KAKO MOŽETE PRESTATI DA ČINITE NEPRAVDU POŠTO POVERUJETE U HRISTA?.....	4
2. NOVOZAVETNO OPRAVDANJE VEROM:.....	7
ŠTA JE OPRAVDANJE ZNAČILO U BIBLIJSKIM VREMENIMA	8
UZVIŠENI PARADOKS.....	9
SLIKA O OPRAVDANJU VEROM	10
KAKO FUNKCIIONIŠE „ZAKON VERE“	11
3. HRISTOS JE UČINIO NEŠTO ZA „SVAKOG ČOVEKA“	13
ŠTA „SVAKI ČOVEK“ DUGUJE HRISTU	14
4. KOJA JE TO STVARNA VERA?.....	16
KAKO JE KRST OTKRIO DIMENZIJE BOŽJE LJUBAVI	17
KLJUČNA REČ U BIBLIJI: AGAPE.....	17
LJUDSKI ODGOVOR KOJI JE UČINIO MOGUĆOM BOŽJU LJUBAV AGAPE	18
5. KAKO NAM JE NEPRIJATELJ UKRAO VERU	19
STVARNO ZNAČENJE SMRTI	19
KAKO JE APOSTOLSKA VERA POSTALA NAŠA	20
REFORMATORI KOJI SU SKORO USPELI	21
6. VIŠE O TOJEKSPLOZIVNOJ REČI, O VERI.....	24
7. NE MOŽETE PROPASTI AKO STALNO VERUJETE!	28
POSVEĆENJE JE BOŽJI POSAO	28
ŠTA NAM OLAKŠAVA BORBУ	29
„IZABRAO SAM DA KAŽEM NE!“	30
SERVO UPRAVLJAČ JE ILUSTRACIJA DELOVANJA JEVANĐELJA	31
8. DELO SVETOGA DUHA JE STALNA DOBRA VEST.....	33
SVAKOME JE POTREBNO UZBUĐENJE KOJE DONOSI POBEDA	37
JOŠ JEDAN DAR SVETOGA DUHA	37
GDE JE REFORMACIJA PROMAŠILA	37
9. ŠTA ZNAČI „GLEDATI U ISUSA“?.....	39
PROBLEM: LAŽNI KONCEPTI – NASLEĐENI A DA TOGA I NISMO SVESNI	39
HRISTOS: POTPUNO BOG I POTPUNO ČOVEK	40
ŠTA JE HRISTU POTREBNO DA BI BIO NAŠ ZAMENIK	41
KAKO JE BOG REŠIO PROBLEM	42
10. HRISTOVA SLUŽBA U SVETINJI I OPRAVDANJE VEROM	45
POD ZAKONOM ILI POD BLAGODAĆU?	53

PREDGOVOR

Vera je veličanstveno novozavjetno blago podsticajne istine, koja nije bila dovoljno cenjena u mnogim raspravama o opravdanju verom. Ona podrazumeva mnogo više od onog što nazivamo poverenjem, jer u sebi ne sadrži element sebičnosti. To je svesrdno prihvatanje Božje ljubavi (*agape*) otkrivene u Hristovoj žrtvi. Takva vera, budući dinamična, omogućuje jevandelju da bude istinska sila Božja na spasenje, jer deluje kroz ljubav i na planu opravdanja i na planu posvećenja. Opravданje počiva na zakonskim odredbama krsta, ali je više od zakonske izjave: ona osposobljava vernika da bude poslušan svim Božjim zapovestima.

– Robert Dž. Vilend

KAKO MOŽETE PRESTATI DA ČINITE NEPRAVDU POŠTO POVERUJETE U HRISTA?

Pismo je teklo na čudnom narečju seoskog tinejdžera iz Afrike, kome je engleski bio drugi jezik i stoga prilično oskudan. Ali ono me je uzdrmalo, kao da me je stomatolog takao u živac.

Početak a i završetak pisma bili su dosta jednostavnji.

„Dragi sledbenici Isusa Hrista, ja sam novi mlad hrišćanin. Suočen sam s problemima i potrebna mi je pomoć. Mogu li da saznam nešto više o tome?

(u potpisu) Magara“

Međutim, na pitanja između redova bilo mi je teško da odgovorim, s obzirom da živim daleko od njegove stvarnosti i njegovog zabačenog sela u Africi. Ali moram da mu pošaljem neki odgovor, budući da je Isus Hristos Spasitelj „svih ljudi“ i očekuje da Njegovi propovednici nešto korisno kažu čak i jednom tinejdžeru iz afričkog sela. Magara je najpre postavio ovo pitanje:

(1),„Sveto pismo kaže da, ukoliko sretnete nekog ko je na rđavom putu, treba da mu pomognete. Pretpostavite da na svom putu naiđem na nekog ko nosi balon *pombe* (pivo koje prave domoroci); da li da mu pomognem?“

Slučaj je hteo da ja znam ponešto o životu u afričkom selu. „Neko na rđavom putu“ koji nosi balon piva vrlo je verovatno njegova ostarela tetka ili baka. Za nju je prodaja tog piva jedino što zna da bi zaradila gotov novac i kupila sapun ili so. Pretpostavite da Magara, „novi mlad hrišćanin“ odbije da ima bilo kakve veze s njenim poslom. „Ne, draga bako, ne mogu više da ti pomažem u „proizvodnji ili prodaji alkoholnih...“ A ona odvrati: „Baš si mi ti neki fini hrišćanin – nećeš da pomogneš svojoj jadnoj staroj baki!“

Sledeće pitanje je isto tako teško:

(2),„Pretpostavite da se u subotu vraćam iz crkve i naletim na nekog ko nosi veoma težak džak kukuruza na pijacu; mogu li da mu pomognem u nošenju?“

I to je vrlo verovatno neki rođak ili rođaka, možda ona ista baka ili ostarela tetka. „Ne, draga tetka, ja sam sada hrišćanin i ne mogu ti pomoći *danас* u nošenju tog teškog tereta. Tek sutra.“ Mislite li da je na Magarina pitanja lako odgovoriti? Zamislite sebe u tom afričkom selu i shvatićete da to nimalo nije lako!

Ali poslednje pitanje me je prosto zapanjilo, jer sadrži u malom veliku borbu između Hrista i sotone i dovodi u zabunu svakog budnog Hristovog sledbenika, ma gde on živeo.

(3),„Šta čovek može da učini kako ne bi ponovo grešio pošto poveruje u Hrista?“ Šta je Magara hteo da kaže postavljajući takvo pitanje?

Magarino selo je ono što apostol Jovan naziva „svetom“ koji više ne treba da volimo. Njegovo selo je još možda više „svet“ nego mesto u kome vi živate, iako je vaš „svet“ možda pun seks-šopova i pornografskih časopisa na uglu vaše ulice i reklama o jezivim bordelima koje vas pozivaju na vašem putu za grad.

Magari u njegovom selu nije potreban *Plejboј* ni *Hasler*, niti mora da plati da bi se suočio sa iskušenjima u knjigama, časopisima ili na ekranu. Takva posredna zadovoljstva tamo bi bila smešna. Mnoge seoske devojke – čak i one koje tvrde da su hrišćanke – više su nego spremne da izvedu

predstavu za Magaru – uživo, besplatno, u bilo koje vreme. I on vrlo dobro zna koliko su primamljiva njihova lukavstva. Mnogi od njegovih hrišćanskih prijatelja ne ustručavaju se da greše i pošto su poverovali u Hrista.

Pogubni uticaj skoro jednovekovnog hrišćanstva u Africi usadio je ljudima ideju da vi možete da nastavite da grešite i kad postanete hrišćanin. Jedina razlika je sada u tome što se spasavate u svojim gresima umesto da budete izgubljeni u njima, pod uslovom da sredite svoje račune s Bogom odgovarajućim ispovedanjem pred crkvom ili pred sveštenikom, ispaštanjem i pohađanjem crkve, posebno na Božić i Uskrs.

Vi ne prestajete da budete ljudsko biće kad postanete hrišćanin, zar ne? Devojke u Magarinom selu umeju da ga na naoko stidljiv način zapitaju: „OK, ti si sad hrišćanin – ali još uvek si to ti, zar ne, momčino?“

Pastor jedne od najvećih afričkih crkava nedavno je javno jadikovao da je preko 90 posto nevesta koji su prošetale između redova njegove katedrale bile trudne. A jedan biskup se u novinama žalio da većina „momaka“ umešanih u pronevere i korupciju tvrde da su hrišćani. Naravno, kaže se, od vas se ne očekuje da prestanete s grehom kad postanete hrišćanin. *Nemoguće* je prestati. Zar to nije svima poznato?

Ali Magara ima savest koja ga uznemirava. On je otkrio jedno oštro pitanje koje Biblija postavlja: „Treba li da nastavimo život u grehu tako da se Božja blagodat uveća? Sigurno ne! Mi smo umrli grehu – kako onda možemo nastaviti da i dalje živimo u njemu? Zasigurno znate da kada smo kršteni u zajednicu sa Isusom Hristom, mi smo kršteni u zajednicu Njegove smrti?“ (Rimljanima 6,1-3 – TEV¹).

Magara se veoma udubio u svoju Bibliju i zabrinuo se. On je još ljudsko biće – to odviše dobro zna. Možda čak toliko dobro da je to prosto bolno. Nije prošlo mnogo vremena od njegovog krštenja a on je već potonuo. Još uvek ima da se bori sa svojom starom prirodom. Čak je još nešto otkrio: zle želje kao da su sada pojačane, a iskušenja privlačnija nego što su nekada bila. A i čuo je od jednog afričkog teologa koji se vratio sa jednog inostranog seminara kako otvoreno govori da su „povremeni padovi“ u greh biblijski i „nešto što se normalno mora očekivati“, tako da se jednostavno ne treba nadati da ćete savladati sva iskušenja; najbolje čemu se možete nadati jeste da sada budete malo diskretniji.

„Povremeni padovi“ – to je prilično rastegljivo, razmišlja je Magara. Može se protumačiti prema vašim ličnim željama – jednom sedmično, ili možda čak jednom dnevno?

Prema onome što je napisao, Magara se plaši tih poraza, jer se zbog njih oseća iskvaren, rastrzan krivicom i nezadovoljan. Premda pastor kaže da vas Hristos spasava u vašim gresima, da je On sve učinio za vas i da vi jednostavno možete nastaviti s prestupima, Magara bi voleo da sazna o „dobroj vesti“ koja će učiniti nešto bolje. Ako Hristos nije u stanju da vas spase da ne grešite danas, kako možete biti sigurni da će kasnije moći da vas vaskrsne? Kakav bi to budući život bio ako „spaseni“ ne prestanu da greše?

Najbolja „dobra vest“ koju suviše često čuje liči na ono što Biskup Fulton Šin (Fulton Sheen) tako primamljivo predstavlja: „Jedan pogled na (Devicu Mariju) i mi znamo da... zato što je ona bez greha, mi možemo postati manje grešni.“ – *The World's First Love*, (London: Burns and Oates, 1953), p. 16. Naglasio autor.

¹ TEV – Today's English Version (Savremeni engleski prevod – verzija engleskog prevoda Svetog pisma)

Dakle, kad bi to bilo tačno, Magara ne bi morao da postavi svoja merila suviše visoko. Najbolje što može očekivati jeste da manje greši, da postane „manje grešan“, ali da uvek računa na one „povremene padove“ koje su i prema katoličkim i protestantskim učiteljima tako neizbežni.

Devojke, naravno, nisu jedini Magarin problem. On je verovatno voleo domaće pivo koje njegova baka tako dobro pravi, jer konzumiranje alkoholnih pića bilo je sastavni deo njegovog života. A od detinjstva su ga verovatno učili i da laže, u najmanju ruku da koristi bele laži. Štaviše, ko se ne bi „naljutio“ i opsovao kad nešto krene naopako? A i iskušenje da obožava novac za njega je isto tako stvarno kao i za bilo koga drugog na ovom svetu.

Upravo zato Magara preklinje: „Potrebna mi je pomoć!“

Da li imam neku dobru vest za Magaru? Da, imam! To je ono što Sveti pismo naziva „opravdanje verom“. Pa ako Magara može to da razume, svako može.

NOVOZAVETNO OPRAVDANJE VEROM: ONO KOJE DELUJE

Bilo mi je drago što sam mogao da kažem Magari da je Božje opravdanje za dušu bolesnu od greha (a tu spadamo svi mi!) isto što i osvežavajuća kupka koja čisti telo. To je odgovor na duboku čežnju ljudskog srca da se popravi, da bude ispravno pred Bogom i svemirom. Biti daleko od onog što je čisto, ispravno i pravedno užasno je osećanje. Mi to nazivamo krivicom. Krivica uništava mir i nadu. Potrebno nam je oslobođenje.

Opravdanje može zazvučati kao neka krupna, tajanstvena reč, nešto o čemu govore pravnici i teolozi u suvoparnim, prašnjavim knjigama. Međutim, Magara je ubrzo otkrio da je biblijska ideja o opravdanju jasna kao sunčeva svetlost. Savremeni engleski prevod (*TEV*) zgodno prenosi originalnu reč za *opravdati* kao „biti ispravan pred Bogom“ (Rimljanima 5,1).

Zamislite da ste krivi za neko zlodelo. I nema nedoumice oko toga – stvarno ste krivi! Onako jedni sedite u zatvorskoj ćeliji, sa strahom očekujući dan donošenja presude. Za vas, sunce ne sija, cveće ne cveta, ptice ne pevaju. Ne možete čak ni da se osmehnete. Niko ne može da vas uteši. Osećate da ste milion milja u „spoljnjoj tami“ – daleko od Boga i od svakog drugog koga ste razočarali. Sve što osećate jeste „strašno čekanje suda, i revnost ognja“ (Jevrejima 10,27). Svako od nas u stanju je da zamisli tu nesreću zato što smo je često doživljavali.

Potom zamislite nekog kako u sudu ustaje i pruža dokaz da bi vas oslobodio. On ubeduje javnog tužioca, sudiju i porotu da nema dokaza o vašoj krivici. Porota vas oslobađa. Zatim zamislite kako sudija objavljuje svoju odluku da su sve optužbe protiv vas opovrgnute, i vi čujete kako vas sud proglašava nevinim. Prepunom sudnicom prolama se aplauz, i uz gest poštovanja sudski izvršitelj ispraća vas na svež vazduh i sunčanu svetlost.

Ovo liči na opravdanje, ali nedovoljno pokazuje šta je ono u stvari; jer u našem poređenju vi ste bili krivi i nikakva količina „dokaza“ neće promeniti tu činjenicu. U planu spasenja, Sudija vas nije samo „proglasio ispravnim“ nego ste učinjeni pravednim u očima zajednice, a nešto se desilo i u vama samima. To je uobičajeno, svakodnevno značenje reči *opravdati* – „biti učinjen ispravnim“. Osobu oslobođenu optužbe za zločin sudija ne samo što proglašava ispravnom nego je ona i učinjena ispravnom, popravljena. Prilikom štampanja, desna margina se poravnava, a ne samo proglašava pravom. A tako je i sa vama.

Ako u vašoj duši koja se oseća krivom ima iole pristojnosti, kad čujete da vas sudija proglašava nevinim i slobodnim, vaša neposredna reakcija je svesrdan izbor da nadalje budete ispravni, pogotovo ako je onaj koji vas je na sudu odbranio učinio to po cenu velikog ličnog rizika i troškova (kasnije više o tome).

Ovaj zamišljeni sudski slučaj predstavlja bledu ilustraciju biblijske ideje o opravdanju verom. Da za trenutak pozajmimo teološke termine, ono je i sudski i izvršni čin, i zakonski i praktičan. Ono nije proizvod našeg rada ili truda. „Bog pokazuje da je sam pravedan i da čini ispravnim [opravdava] svakog ko veruje u Isusa“ (Rimljanima 3,26 – *TEV*). Opravdanje je „besplatan dar svim ljudima“ zahvaljujući žrtvi jednoga, to jest Hrista (Rimljanima 5,18). Mi smo „opravdani *zabavala* blagodaću njegovom, otkupom Isusa Hrista“ (Rimljanima 3,24 – naglasio autor). On čak „pravda

bezbožnika“ (Rimljanima 4,5) i ostvaruje taj veliki podvig „svojom krvlju“ (Efescima 1,7). Izuzetno je priyatno iskustvo u dubini svoje duše znati da „Ako je Bog s nama, ko može biti protiv nas?... Ko će optužiti Božji izabrani narod? Sam Bog proglašava da nisu krivi [opravdava ih!]“ (Rimljanima 8,31.33 – TEV).

ŠTA JE OPRAVDANJE ZNAČILO U BIBLIJSKIM VREMENIMA

Ako ne dopustimo da nas teolozi i komentatori zbune teškim terminima, Sveti pismo će samo sebe protumačiti tako da ga lako možemo razumeti. Otuda predlažem da za trenutak ostavimo po strani biblijske komentatore i reformatore i da dozvolimo da Sveti pismo samo objasni šta podrazumeva pod opravdanjem verom. Otkrićete da je zbilja bitno šta neko veruje u pogledu opravdanja!

1. Reč *opravdati* u Starom zavetu u svom osnovnom značenju nije ni učiniti pravednim ni proglašiti pravednim, već služi za prepoznavanje činjenice da je neka osoba pravedna. Tek u prenesenom smislu ona znači proglašiti pravednim. „Kad je rasprva među ljudima, pa dođu na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju, a krivoga neka osude“ (5. Mojsijeva 25,1). Bilo bi besmisленo da jevrejski sudija „proglaši pravednom“ optuženu osobu ukoliko prethodno nije dobio dokaz o njenoj nevinosti. On nikada ne sme da donose ishitrenu odluku o oslobođanju ili osudi, a da prethodno nije marljivo pregledao raspoložive dokaze. Kad dokaz ide u prilog oslobođanju, on ne sme biti slep da to ne vidi. On ne može da se oslanja na subjektivna osećanja, ili da na bilo koji način gaji predrasude. „Proglašavanje“ pravednim je samo javni izraz njegov istraživanja i utvrđivanja nevinosti optuženog.

Solomon traži od Gospoda da opravda „pravoga... plaćajući mu po pravdi njegovoj“ (1. Carevima 8,32). Bilo bi izlišno „proglašiti pravednim“ nekoga za koga se već zna da je pravedan. Ovde ponovo izranja ideja ispitivanja dokaza i prepoznavanje nevinosti optuženog (premda, naravno, nijedna ljudska duša nije nevina pred Bogom). „Teško onima... koji pravdaju bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu!“ (Isajia 5,22.23).

Ovde *opravdati* znači ispitati dokaze i proglašiti ono što dokazi nalažu, bez obzira na pokušaj podmićivanja. Razume se, ne treba da shvatimo da je svaki čovek na Zemlji po prirodi pravedan pred Bogom, ili da može to zaraditi svojim zaslugama. Ali taj pravno-sudski jezik priprema put za razumevanje značenja opravdanja verom u Novom zavetu.

2. Kad dođemo do novozavetne ideje o opravdanju, ponovo vidimo da je osnovni smisao prepoznavanje dokaza koji nalaže presudu u smislu oslobođanja. Međutim, sada se uvodi jedan novi element koji nikada nije prisutan na ovozemaljskom sudu. Nešto se daje ili pripisuje kao pravednost što Bogu omogućuje da utvrdi i proglaši da je kriva osoba pravedna. Bog ne sme sebi da dozvoli brzoplete presude zasnovane na subjektivnim osećanjima ili gledanju ko je ko. Slično jevrejskom sudiji i On je obavezan da poštije pravila koja proističu iz dokaza.

Pogledajmo nekoliko primera koji se odnose na novozavetnu zamisao o opravdanju: „I svi ljudi koji su slušali, i carinici, opravdali su Boga“ (Luka 7,29 – Karadžić). To opravdavanje Boga sasvim izvesno nije bilo drsko preuzimanje prava od strane ljudi da sude Bogu. Bilo je to jednostavno prepoznavanje očiglednog dokaza da je Bog pravedan.

„Jer, na osnovu svojih reči ćeš biti opravdan i na osnovu svojih reči osuđen“ (Matej 12,37). A opet, to je daleko više od samog proglašenja nevinosti ili krivice. Na drugom mestu, Isus kaže da na sudu Otac neće nijednu izgubljenu osobu proglašiti osuđenom („jer Otac ne sudi nikome“, Jovan 5,22); a ako neko ne veruje, Isus ga takođe ne proglašava osuđenim (videti Jovan 12,47.48). Zašto?

Zato što će to učiniti grešnikove „reči“ koje predstavljaju dokaz, i svi koji posmatraju, uključujući one kojima se sudi, biće saglasni s tim. Slično tome, oslobođanje pravednih zasnivaće se na lako prepoznatljivom dokazu – na njihovim rečima koje pokazuju veru u Hrista.

UZVIŠENI PARADOKS

Novi element koji upotpunjuje sliku jeste Hristova pravednost koja se pripisuje (odobrava) krivome koji veruje u Njega (videti Rimljana 4,6). Nije to nekakav nebeski pravni trik. Da je u pitanju puki manevar, Bog je mogao vršiti pravne manipulacije a da ne zahteva od grešnika da veruje. No, jasno je da se Hristova pravednost može pripisati samo onom grešniku koji ispoljava veru.

To nam nešto kazuje. Grešnikova vera omogućuje Bogu da učini ono što je inače nemoguće – da bude pravedan, a da ipak opravda nepravednog. On primenjuje uzvišeni paradoks, divan plan koji počiva na pravnoj osnovi, ali obuhvata beskrajno više od puke zakonitosti. Grešnikova vera razrešava pravni problem koji bi inače primorao Boga da ga prepusti zaslужenoj smrti koja je „plata za greh“.

Takva vera je očigledno veličanstveni fenomen, komplementaran Božjem karakteru beskrajne ljubavi koja je obezbedila Hrista kao našeg Zamenika. Ona doprinosi ostvarenju prekrasne formule opravdanja *verom*. Vera nikada nije naš spasitelj, ali ona omogućuje da rad Isusa Hrista kao našeg Spasitelja postane za nas delotvoran. Naše istraživanje smisla vere zaista predstavlja traganje svih vekova za blagom! Avramovo opravdanje verom je veliki uzor za nas: „Avraam poverova Bogu i to [njegova vera] mu se uračuna u pravednost... A onom koji ne radi, ali veruje u Onoga koji opravdava bezbožnika, vera se računa u pravednost (*Savremeni srpski prevod*)... Avraamu je vera uračunata kao pravednost (*Čarnić*)“ (Rimljana 4,3-9).

Uračunavanje vere u pravednost ista je ona ideja o „prepoznavanju činjenice o pravednosti“ u Starom zavetu. Ona je radikalno različita od rimokatoličkog izuma pravednosti koja se uliva putem sakramenata. Avram nije obavljao nikakve rituale; nikakva pravednost nije mu bila ulivena. Umesto toga, njegova vera je računata kao pravednost. Iako njegova vera nije bila zasnovana na ljudskim delima, nešto se ipak desilo unutar samog Avrama. Kao i svi iskreni hrišćani, Avram je „srcem“ verovao „za pravednost“ (Rimljana 10,10).

Srce mu je omekšano zahvaljujući nečem izvanrednom, sagledao je Hristovu žrtvu za njega, jer je „video [Hristov dan] i obradovao se“ (Jovan 8,56). Njegova vera je predstavljala svesrdno prihvatanje žrtve tog „jagnjeta koje je zaklano od postanja sveta“ (Otkrivenje 13,8 – Karadžić). Tako je on postao „otac“ svih grešnika „opravdanih [Hristovom] krvlju“ (Rimljana 5,9).

Ovo znači da opravdanje *verom* mora biti nešto više od samog proglašavanja oslobođenja od strane Boga. (I to je, svakako, ali je isto tako i uračunavanje ili prepoznavanje grešnikove „vere... za pravednost.“) Opravdanje *verom*, prema tome, ide mnogo dalje od pravne izjave, jer je to pomirenje grešnikovog srca, čudo izvršeno Svetim Duhom koji budi tu dinamičnu veru „koja radi kroz ljubav“ (Galatima 5,6). A to delovanje vere u opravdanju ne treba pomešati sa posvećenjem – još jedna teološka reč koju ćemo kasnije razmotriti.

Pavle ima jednu veličanstvenu ideju, i moramo mu dopustiti da to objasni. Ona je jednostavna i jasna, i nije protivrečna našem Bogom danom osećaju pravičnosti. Vi ne morate verovati u nešto

izmišljeno da biste verovali u opravdanje verom. Sjajna Pavlova ideja glasi da se grešnikova *vera* „uračunava“ u pravednost, i ta velika ideja vrši snažan uticaj na ljude¹.

Zamislite sebe kao Pavlovog slušaoca. U Rimljanima 3,19, on je pokazao da je sav svet kriv za greh koji je razapeo sina Božjeg i da niko ne može biti opravdan bilo kakvim pokušajem da se bude poslušan zakonu Božjem, iz jednostavnog razloga što su „svi sagrešili“ time što su ga prestupili, pa otuda ne mogu sebe učiniti pravednim. Ali „svi“ su „opravdavni (učinjeni ispravnim, 24. stih – TEV) zabadava“ blagodaću Hristovom kad je svoju krv prolio za nas. Nešto u vezi s tom žrtvom omogućuje Bogu da „objavi svoju pravdu oproštenjem predašnjih greha“ (25. stih – Karadžić). Ljudi su često to kritikovali kao nezakonito, nepravično, čak nemoralno. Kako pravični Bog može dozvoliti da se pravednost dobre osobe odobri jednoj lošoj osobi? Nije li to pravna obmana? Ona vrsta trika koju pravnici izvode iza scene?

Pavle je svestan takve optužbe. On nastavlja i kaže da je Bog pravedan (ima pravo) da to učini za onog ko ima veru – onog koji veruje u Isusa (Rimljanima 3,26). Vera postaje izuzetno bitan ključ u toj čudnoj ali prekrasnoj transakciji. „Zakon... dela“ (Rimljanima 3,27) je beskoristan, ono što sada vredi jeste novi zakon – „zakon vere“. Vera postaje princip u Božjem velikom sistemu spasenja.

SLIKA O OPRAVDANJU VEROM

„Ima li nečeg nejasnog?“ – kao da pita Pavle. „Nemojte se obeshrabriti; čvrsto se držite, i to malo duže“, kao da ga čujemo kako govori. Kaže se da jedna slika vredi koliko hiljadu reči, pa ćemo u 4. poglavljtu pogledati jednu sliku opravdanja verom – a to je sam Avram. Mi bismo radije da vidimo propoved bilo kad nego da je čujemo, a Avram je Pavlova propoved, vrhunski primer čoveka opravdanog verom. Čak i dete može to da shvati posmatrajući sliku.

Milioni ljudi, i Jevreji i hrišćani, nazivaju Avrama svojim „ocem“, tako da je on možda najznačajnija ličnost koja je živila u razdoblju pre Hrista. Ali bez obzira na polaganje prava na Avrama u genetskom smislu, Pavle kaže da on može biti i „naš otac“ ukoliko imamo njegovu veru. Njegovo životno iskustvo je i naša priča sažeta u vidu ogromne borbe sa sumnjom koja teče decenijama, dok je on „verovao na nadu kad se nije bilo ničemu nadati“ (18. stih – Karadžić).

Gospod je uzdigao njegovu nadu do neba, obećavši mu da će od njega načiniti „veliki narod“ preko koga će doći Mesija, tako da će se u Avramu „blagosloviti sve porodice na zemlji“. Imaće toliko mnogo dece koliko ima zvezda na nebu (videti 1. Mojsijeva 12,2.3; 13,14-16; 15,5.6). Ali šta je to što nazivamo verom?

Potom je izgledalo da je Gospod nestao s vidika, ostavljajući jadnog čoveka da beznadežno čeka bez ijednog znaka da će mu se roditi bar jedno dete. Većina drugih ljudi, činilo se, dobijali su bez muke mnogo dece, dok je on, uprkos silnom obećanju koje mu je odzvanjalo u ušima, izgleda bio osuđen da ostane bez dece.

Pošto je napustio Haran da bi krenuo u Obećanu zemlju u svojoj sedamdeset petoj godini, Avram je očigledno stario, a i Sarine nade da će postati majka iščezavale su s godinama. (Ona je bila svega deset godina mlađa od Avrama.) Kad je Avram napunio osamdeset šest godina, zajedno su pokušali da reše problem tako što je Agara postala njegova druga žena i rodila mu Ismaila. No Gospod je odbio da ga prizna kao obećanog naslednika; protekla je lagano još jedna duga decenija a Sara još uvek nije dobila znak da će zatrudneti (videti 1. Mojsijeva 16,17). Sve je izgledalo

¹ Beleška: U ovoj knjizi izraz „opravdanje verom“ sadrži šire značenje nego što se to obično smatra. Slično tome, izraz „pravednost verom“ podrazumeva i opravdanje verom i posvećenje verom – što su dva dara Božje blagodati u Njegovom planu da grešnike obnovi prema svom liku.

beznadežno. Bog je bio dovoljno moćan – i Avram i Sara bili su u to duboko ubedjeni. Problem se ogledao u tome da li je On voljan da to učini. Šta se dogodilo s Njegovom ljubavlju? (Mi uvek smatramo da je lakše verovati u čuda svemoći nego u božansku dobру volju da nešto učini.)

A onda, kad je Avramu bilo devedeset devet godina, nešto se desilo. U Jevrejima poslanici se kaže da su i on i Sara imali „veru“ i dogodilo se ono što je u ginekološkom pogledu bilo nemoguće. Sara je zatrudnela. Kad se mali Isak rodio, bila je to ogromna radost. Bilo je prosto teško podneti toliku sreću posle decenija nadanja uprkos beznadežnosti, uz stalna razočaranja.

Međutim, iskušenja starog heroja nisu prestajala. Kad je Isaku bilo oko dvadeset godina a ljubav njegovog oca prema njemu najnežnija i najzrelija, Bog je je ispitao Avramovu veru i poslednji put, koristeći najužasnije iskušenje s kojim će smrtni sveti ljudi ikada morati da se suoče. Avram je trebalo da prinese Isaka kao žrtvu paljenicu na jednom brdu koje će kasnije biti krunisano golgotskim krstom.

I opet je problem s kojim je jadni čovek morao da se bori bilo njegovo shvatanje Božjeg karaktera. Šta se dogodilo s Božjom ljubavlju? Da li će Avram moći da veruje kad je, čini se, sve upućivalo na to da je Gospod svirepi džin, loš koliko i hananski bogovi? Da li će on u gustoj tami ograničenog razuma moći verom da unapred izgovori Jovanove reči „Bog je ljubav“?

Uprkos nemoći starosti koje su probu činile još mučnjom i bolnjom, Avram je prošao kroz sve to čvrsto i odano. On „nije posumnjaо u obećanje Božje neverovanjem“ (Rimljanima 4,20 – Karadžić); videti i 1. Mojsijeva 22). Tako je on zaista stekao pravo na posebnu titulu koju ponekad pominjemo u vezi s njim – „otac vernih“, to jest, svih onih koji su puni vere, koji cene Božji karakter ljubavi i imaju pouzdanja u Njega kad sve okolnosti kao da govore suprotno.

U Avramovom životnom iskustvu iskovan je primer opravdanja verom za sva vremena. Formula iz knjige Postanja: „I poverova Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu“ postala je ugaoni kamen Pavlovog izuzetno značajnog koncepta o opravdanju verom (videti 1. Mojsijeva 15,6 i Rimljanima 4,3-9).

KAKO FUNKCIIONIŠE „ZAKON VERE“

Niko ne može da poboljša način na koji je Avram „učinjen pravednim“. Sve što čovek može da učini jeste da hoda stopama vere, kojima je Avram hodao – ne stopama čisto ljudskih dela, kaže Pavle, nego stopama Avramove vere! „Dobra vest“ o opravdanju verom važila je u Avramovovo doba baš kao u svim vremenima.

Kao i svi mi, Avram je bio grešnik i zasluživao ono što zaslužuju svi grešnici – a to je smrt. „Jer, obećanje Avramu... nije dato na osnovu Zakona, nego na osnovu pravednosti koja dolazi od vere.“ (Rimljanima 4,13).

Molim vas da imate na umu: Avramova vera nije *jednaka* pravednosti; ona je *uračunata* kao pravednost. Kad je „poverova Bogu“, njegova vera nije bila ni intelektualno pristajanje uz doktrine niti sebično stremljenje za nagradom. Ona nije bila mudar poduhvat s njegove strane da za sebe ili svoje potomke obezbedi vrednu nekretninu, to jest, zemlju. Takva „vera“ bila bi samo pametna ali sebična pogodba. Niti je ta vera predstavljala „požarne stepenice“ da se izbegnu užasi pakla. To bi ga obeležilo samo kao dobro obaveštenog oportunistu. To ne bi bilo pouzdanje izgrađeno na sebičnoj nesigurnosti.

„Srecem se veruje za pravednost“ (Rimljanima 10,10 – naglasio autor). Avramova vera bila je iskustvo srca, ili „rad na srcu“ kako su to ozbiljni ljudi prethodnih generacija imali običaj da kažu. Zahvaljujući svojoj veri sam Avram preobražen je od Božjeg neprijatelja u Božjeg prijatelja. On se

zapravo pomirio sa Bogom, iako nije imao dela koja bi mogao da ponudi kao osnovu za opravdanje. Sve što je imao bila je vera, i to, dodaje Pavle, još dok je bio neobrezan. Međutim, bilo je to sve što je Bog tražio od njega!

Ali šta je to što mi nazivamo verom?

HRISTOS JE UČINIO NEŠTO ZA „SVAKOG ČOVEKA“

Većina od nas nerado odgovara na nametnutu poštu (junk mail) iz straha da ne budemo uvučeni u neku vrstu obaveze. Savremeni čovek često kaže. „Ne želim da budem umešan“, bez obzira da li je reč o pružanju pomoći susedima koji imaju problema, o pozajmici prijateju, ili čak (u mnogo slučajeva) o nagodbi sa Bogom. Ne biti u obavezi izgleda kao mudar savet.

Ako prepustim Bogu da radi svoj posao dok se ja bavim svojim, da li sam Mu stvorio neku obavezu? Pretpostavimo da sam odlučio da ne razmišljam ni o nebu ni o paklu, da putujem sam ne obazirući se na Boga. Nikada se ne molim, ništa od Njega ne tražim, i nikada ne zalazim ni u jednu Njegovu crkvu. Da li Mu nešto dugujem? Pod pretpostavkom da su im kompjuteri u redu, robna kuća Mejsi ne može da mi šalje račun ako kod njih ništa nisam kupio.

Podmukle ideje o predestinaciji i njoj srodnim konceptima verovatno mnoge navode da pretpostave kako ništa ne duguju Bogu, ako nisu potpisali da će ići putem ka nebu. Takvi ljudi nemaju nikakve veze s Njim, i On navodno nema nikakve veze s njima, sem što ih ignoriše. Nevolje i razočaranja koje su imali samo ih utvrđuju u pretpostavci da ih je On otpisao. Možda su ponekad i pokušali da se mole. Ali nisu dobili nikakav odgovor. Sve vreme su se snalažili sami, bez Božje pomoći, i zašto bi Mu onda nešto dugovali? Ako vam poslodavac ne daje platu, da li mu vi bilo šta dugujete? Odgovor je očigledan.

Upravo tu istina o opravdanju govori nešto svima nama, „svakom čoveku“: čovek absolutno duguje Bogu sve, bez obzira da li želi da bude umešan. Njemu je već uručena velika plata i već je kupio ogroman paket robe od Boga; on je sasvim određeno u obavezi – i to potpunoj. A informacija da je to tako naziva se „dobra vest“. Kako to može biti?

Kad bi nas Služba javnih prihoda izvestila da vidi dugujemo sumu jednaku celokupnoj našoj imovini, uključujući i poslednji dinar, da li bismo to nazvali *dobrom* vesti? A tačno je to stanje na našem knjigovodstvenom računu kod Boga. Tako kaže novozavetna doktrina o opravdanju verom; i to *jeste* dobra vest! I ne samo što Mu dugujemo nebo ili život posle smrti nego Mu dugujemo i sve što *sada* posedujemo, sve što nam život čini prijatnim na *ovom* svetu.

Kako to može biti *dobra* vest?

Vrlo jednostavno kazano, jevandelje otkriva činjenicu da bi svaki čovek već bio u grobu (i bez nade) da Hristos nije najpre bio tamo umesto njega. Naš sam sadašnji život (zaboravimo nebo na trenutak) predstavlja nezasluženu dividendu: To je „plata“ koju smo već primili, i skoro svaki zalogaj hrane koju smo ikada okusili uključen je u robu koju smo „kupili“. Kad Sveti pismo ističe da „su svi sagrešili“, to znači da bi svi već dobili kaznu za greh, večnu smrt, jer „je plata za greh smrt“ (videti Rimljanima 3,23; 6,23), i to druga smrt.

Činjenica da živimo samo je dokaz da nam je kazna odložena. Neko drugi dobio je „platu“ koju smo mi zaslužili, a umesto toga dao za nas svoj život. Za svakog čoveka je njegov knjigovodstveni račun greha već saldiran, bio on svetan toga ili ne. Bog je već *zakonski* stavio na njegov račun dela i smrt nekog Drugog koji je pravedan. Taj savršeni život i bezgrešni karakter je suština Hristove pravednosti. Sveti pismo nedvosmisleno izjavljuje da je čisto zakonsko (ili sudsko) opravdanje ostvareno ne samo za one koji veruju, nego za *sve* ljude: „Svi su sagrešili i izgubili slavu Božju, i opravdaće se zabadava blagodaću njegovom, otkupom Isusa Hrista.“ Rimljanima 3,23.24. Nova

engleska Biblija izoštava fokus: „Svi su podjednako sagrešili, ... i svi bivaju opravdani jedino besplatnom Božjom blagodaću.“ On svoju blagodat nudi zabadava svima bez razlike. Ako je blagodat besplatna, onda ona ne može počivati na bilo kojoj našoj zasluzi ili delima. „Sav svet je kriv pred Bogom“ (Rimljanima 3,19 – KJV), a svojom smrću Hristos je ostvario za ceo svet besplatno zakonsko opravdanje: „Bog je bio u Hristu i svet pomirio sa sobom, ne primivši im greha njihovih.“ 2. Korinćanima 5,19 – Karadžić. „Blagodat Božja javila se za spasenje svih ljudi“, kako to stoji na margini stiha poslanice Titu 2,11 u nekim Biblijama (KJV). „Kao što je, dakle, zbog jednog prestupa sve ljude snašla osuda, tako je zbog jednog pravednog dela došlo opravdanje koje donosi život svim ljudima“. Rimljanima 5,18.

Dобра vest glasi da je to delo već obavljen! Bog se ne ljuti ni na koga, bez obzira koliko neko bio grešan. Jedan je umro za sve. Hristos je učinio nešto za svakog čoveka, ženu i dete na ovom svetu. On je „doneo život i besmrtnost jevandželjem“ 2. Timotiju 1,10 – KJV. Za sve ljude on je „doneo život“, ali je za one koji veruju takođe „doneo... besmrtnost“.

ŠTA „SVAKI ČOVEK“ DUGUJE HRISTU

To je zapanjujuća istina, kad pojmite njene stvarne dimenzije: Svako ljudsko biće može i sledeći put da udahne vazduh samo zato što je „jedan umro“ umesto njega. Da nije Hristove žrtve, mi bismo svi bili u svojim grobovima, bez obzira da li tvrdimo da služimo Bogu ili ne. „Hristovoj smrti dugujemo čak i svoj ovozemaljski život. Hleb koji jedemo otkupljen je Njegovim slomljениm telom. Voda koju pijemo kupljena je Njegovom prolivenom krvlju. Nikada niko, svet ili grešan, ne uzima samo svoju svakodnevnu hranu, već se hrani i Hristovim telom i krvlju. U svaki hleb utisnut je golgotski krst. On se ogleda u svakom izvoru vode. Hristos je istakao sve ovo ustanovljavajući simbol svoje velike žrtve. Svetlost koja blista iz službe Svetе večere u gornjoj sobi posvećuje hranu za naš svakodnevni život.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 660 originala.

„Sveti“ učestvuju u Večeri Gospodnjoj, verom prepoznajući blagodat svog Gospoda; „grešnici“ isto tako mogu učestvovati u tome, ali bez vere, „ne razlikujući tela Gospodnjeg“. 1. Korinćanima 11,29 – Karadžić. To je, u stvari, osnovna razlika između svetih i grešnika.

Kad je to saznanje sinulo u Pavlovom umu, došlo je u njemu do ogromnog preobražaja. A taj isti preobražaj ostvaruje se u vama i u meni ako „razlikujemo“ Gospodnje telo i verujemo: „Obuzima nas Hristova ljubav kad razmišljamo o ovome: jedan je umro za sve, dakle, svi su umrli (to jest, svi će umreti). A umro je za sve da živi više ne žive za sebe (to jest, smatraće nemogućim), nego za Onoga koji je za njih umro i vaskrsao.“ 2. Korinćanima 5,14.15.

U ovom odlomku Pavle govori o tome kako ljudi misle da je on možda izgubio razum. Zašto se tako neumorno posvećuje Hristovoj službi? Zašto se ne smesti u nekoj udobnoj vili na Mediteranu i uživa u dobro zarađenoj penziji? Zašto nastavlja da ide na tako duga misionarska putovanja, gde će ga kamenovati, zatvarati, tući, gde će doživljavati brodolom i biti klevetan, „često u smrtnoj opasnosti“?

Odgovor koji je on dao glasi da on za sebe smatra da je „opravdan verom“. „Jedan“ je umro umesto njega. Jednostavna jednačina do koje on dolazi važi za „sve ljude“. Ako je ona tačna, onda „svi ljudi“ nemaju ništa što bi s pravom mogli nazvati svojim sopstvenim, čak ni sledeći udisaj. Sve u čemu uživaju njihovo je blagodaću njihovog Spasitelja – kola, kuće, karijera, prijatelji, novac, ljubav, srećan brak, seks, ugled, bilo šta što poseduju. A vera nadalje nagoni one koji veruju i cene Njegov dar blagodati da žive ne sebi već Njemu koji je umro za njih i vaskrsao. Ta motivacija postaje najmoćnija sila koja je na delu u ljudskoj prirodi.

„Ljubav Hristova“ vrši posao, a ne Pavle. On nije natčovek, herojska duša sačinjena od čvršćeg kova nego mi ostali. On je jednostavno običan slab grešnik koji je ispoljio izuzetnu veru u Onoga koji je umro za „sve“. On je video nešto, i to je sve – nešto za šta je većina od nas bila slepa. On je sagledao istinu o opravdanju *verom* koja podstiče grešnika na poslušnost svetom Božjem zakonu i osvaja njegovo srce za večnost.

Niko ne može zaista biti poslušan, osim na taj način. A kad neko ima takvu veru, on svakako ne može živeti u neposlušnosti, jer je njegova vera podsticajna sila koja „radi“. Ranije je on bio otuđen od Boga, jer mi smo svi „bili Božji neprijatelji, ali nas je On učinio svojim prijateljima preko smrti svoga Sina“. Rimljanima 5,10 – TEV. Mi smo svi „opravdani Njegovom krvlju“. Rimljanima 3,9. Zahvaljujući smrti Njegovog Sina mi postajemo Njegovi prijatelji. Jovan 15,15. Ako opravdanje verom pretvara Božje neprijatelje u njegove prijatelje, mora biti da je ono izvanredno moćno!

Jovan Krstitelj shvata tu istinu kad kaže: „Niko ne može imati bilo šta, sem ako mu to Bog ne podari.“ Jovan 3,27 – TEV. To je osnova za istinsku ljudsku ljubav. To je rešenje za uznemirujuće društvene probleme koji truju život savremenog čoveka. Ljubav, „slatka tajna života“, ubrzo se pretvara u nešto gorko, ukoliko se takva ljubav ne prihvati sa zahvalnošću kao dar s Neba. Uzeti ono što Bog nije dao predstavlja greh bluda ili preljube, greh preziranja onoga što je Bog dao. Brak nije nešto naše, on je deo našeg beskonačnog duga.

Pavlovo razmišljanje je „dobra vest“ zato što Božja blagodat osposobljava hrišćanina da učini kraj bludu, neverstvu, varanju u braku, i razorenim domovima. To je strano duhu jevanđelja: „Znate da su vaša tela delovi Hristovog tela. Hoću li uzeti deo Hristovog tela i od njega načiniti deo tela bludnice? Nemoguće! Zar ne znate da ko se s bludnicom veže postaje s njom fizički jedno? Sveti pismo sasvim jasno kaže: 'Biće dvoje jedno telo'...

Izbegavajte nemoral. Neki drugi greh koji čovek čini ne pogoda njegovo telo; ali čovek koji je kriv za seksualni nemoral greši protiv sopstvenog tela. Zar ne znate da je vaše telo hram Svetoga Duha koji živi u vama i koji vam je dat od Boga? Vi ne pripadate sami sebi, nego Bogu; On je za vas platio ogromnu cenu.“ 1. Korinćanima 6,15-20 – TEV.

Budući da „vera... radi kroz ljubav“, ona stvara čistotu koja donosi sreću bez griže savesti. „Vašim životom mora vladati ljubav, baš kao što je Hristos voleo nas i dao za nas svoj život... Pošto ste vi Božji narod, nije u redu da se vama čak pominje bilo šta što se odnosi na seksualni nemoral ili nepristojnost ili požudu. Niti je dolično da koristite skaredan, nesvet ili prost jezik. Umesto toga, trebalo bi da Bogu odajete hvalu.“ Efescima 5,2-4 – TEV.

Čudesno je što sve to ne iziskuje od nas mučno delo samoodrivanja; sve to čini vera! Dinamička snaga je u jevanđelju, a ne u nama. U našem sledećem poglavljju moramo obratiti još veću pažnju kako bismo shvatili kakva je to vera. To je još uvek neotkriveni svet koji valja istražiti.

KOJA JE TO STVARNA VERA?

Čovek se prosto pita da li je ikada o nečemu govoreno tako mnogo a tako malo shvatano kao kad je reč o veri. A ipak je ona bitan element formule koja se sastoji od tri reči – „pravednost kroz veru“ – o kojoj je toliko raspravljanu da su neki već umorni od slušanja o tome.

Međutim, pošto sama novozavetna vera predstavlja umnogome neotkriven svet, novozavetna pravednost kroz veru takođe je oblast istine koja uveliko očekuje istraživanje. Iako je njena namena da rasvetli Zemlju slavom, Hristos nas uverava da smo mi danas zapravo „siromašni, slepi i goli“ što se tiče razumevanja te istine, a zamišljamo da smo „bogati i da smo se obogatili“. Otkrivanje čudesnih tajni jevandelja fascinantnije je od ronjenja u potopljenim španskim zlatom.

Razlog što mnogi pravednost kroz veru, kako je prikazana u izveštajima jevandelja, smatraju nezanimljivim predmetom jeste taj što se dinamička novozavetna ideja o veri retko viđa. Ona je nekada „preokrenula svet“ (Dela 17,6 – KJV), prema mišljenju neprijatelja jevandelja; i ako se ta prava istina ikada ponovo javi kao na dlanu, rezultati će biti isti.

Međutim, uobičajena „evangelička“ ideja o veri nije u stanju da preokrene svet. To dolazi otuda što je u osnovi sebična, a ipak milioni hrišćana naivno prepostavljaju da je ta egocentrična zaokupljenost sobom savršeno ispravna. Umesto koristoljubivog traganja, imajući na umu svetovne, materijalističke ciljeve, vi samo treba da prenesete svoja interesovanja na ono što je nebesko i odmah vaše sebično traganje postaje sveto traganje. Vera se onda shvata kao pouzdanje da ćete dobiti veliku nagradu kojoj težite. A nije li to onaj isti koren sebičnosti, samo na nekom višem, prerušenom duhovnom planu?

Novozavetna vera je uvek nešto daleko uzvišenije od egocentričnog uzdanja. Najpoznatiji stih u Svetom pismu otkriva Isusovu sopstvenu definiciju vere. „Jer Bogu tako omile svet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga veruje ne pogine, nego da ima život večni.“ Jovan 3,16 – Karadžić.

Bog voli; Bog daje; *mi* verujemo. (Ne zaboravite: verovati i imati veru u originalu je *ista* reč.) Naša vera (verovanje) oslanja se na Njegovu ljubav i davanje. Takva vera ne bi čak mogla ni da postoji da se najpre nije otkrila Božja ljubav; sve zavisi od Božje ljubavi i davanja. Hristovu definiciju vere ovde treba shvatiti kao naše svesredno prihvatanje Božje ljubavi prema nama i činjenice da je svog Sina dao za nas. Takva vera ne može biti samoživa po svojoj prirodi. Pavlova moćna ideja o veri sagrađena je na temelju Isusove definicije: „Jer *srcem* se veruje za pravednost.“ Rimljanima 10,10 – Čarnić. Najpre mora doći do otkrivenja Božje ljubavi, jer niko ne može verovati bez toga. Potom „vera... radi *kroz ljubav*“. Galatima 5,6. Kako vera nije neko površno, sentimentalno osećanje, ona osvaja ljudsko srce do njegovih najdubljih nivoa ljubavi i emocija. Ljudsko biće bez takvog odgovora je ljudsko biće bez vere, što je konačno stanje svake duše koja ne veruje. Verovanje „*srcem*“ dovodi do probuđenja ljubavi zahvaljujući otkrivenju ljubavi; ipak, Pavle se ne usuđuje da kaže da je vera isto što i ljubav. Iskustvo istinske vere vodi istinskoj ljubavi. Ljubav je dar izvan čovekove sebične prirode.

Ali, najveće čudo ogleda se u tome što hladno grešno srce može biti podstaknuto da *ceni* Božju ljubav kad se ona otkrije na mestu zvanom Golgota. I to je ta Pavlova ideja o veri. Bog je toliko voleo da je kao dar dao Hrista, „koga je Bog postavio kao žrtvu izmirenja – njegovom krvlju – koja se

verom usvaja (prihvata – *Savremeni srpski prevod*)“ Rimljanima 3,25 – Čarnić. Možda smo se već zasitili uobičajene frazeologije, ali kad je Pavle pisao o tome, to je izazivalo veličanstveni odgovor u ljudskom srcu.

KAKO JE KRST OTKRIO DIMENZIJE BOŽJE LJUBAVI

Razmislite šta se dogodilo kad je Isus došao na ovu Zemlju. Sin Božji postao je jedno „s nama“, bliskiji i draži od brata. Sve naše ljudske, dugo skrivene sposobnosti da volimo, da ispoljavamo predanost i čežnju pokrenute su kao nikada ranije, zato što je Bog stvorio čoveka prema svom liku. Ne samo da smo voleli Isusa kao ljudsko biće (u Njegovoj slabosti, mogli smo da Ga volimo kao ljudsko biće) nego smo mogli i da Ga obožavamo; mogli smo da Ga obožavamo a da se ne osećamo krivim za idolopoklonstvo. On je bio čovek, ali je isto tako bio i „s nama Bog“. Matej 1,23. Nikada Zemlja nije upoznala takvu Osobu. Naša ljubav prema Njemu u Njegovoj slabosti bila je pomešana s dubokim strahopoštovanjem u odnosu na Njegovu božansku prirodu.

A zatim, kao što se to dogodilo Njegovim učenicima, videli smo Ga ubijenog, slomljenog, kako krvavi. Videli smo kako njegova krv obilno teče, i imali neobjasnjivo ubeđenje da smo i mi na neki način umešani u Njegovo ubistvo, jer smo shvatili da je naš grešni um „neprijateljstvo Bogu“. Sa ovog stanovišta, čak i mi u licu Njegovih učenika ljudili smo se na Njega zato što nas je toliko voleo da nije želeo da spase sebe niti da teži političkoj moći ili materijalnom bogatstvu. Zatim smo se pokazali neiskreni prema Njemu i kazali da Ga ne poznajemo. Jedan od nas Ga se čak odrekao a drugi Ga je izdao – svi mi skrivali smo se, ili čutali dok su Mu sudili i mučili Ga.

Nikada prizor krvi nije tako uzbudio ljudsko srce kao kad smo Ga videli da umire na takav način. Bilo je to neopisivo. Nada na nebesku nagradu, strah od kazne u paklu, sva sebičnost bile su potisnute ovom veličanstvenom novom silinom ljubavi „vere u Njegovu krv“.

To je bila vera u Pavlovo opravdanje verom. Kad je govorio da smo „sada opravdani njegovom krvlju“ (Rimljanima 5,9), bilo je to u ovom kontekstu: „Jedva će ko umreti za pravednika; za dobrog možda bi se ko i usudio da umre [kao što je Alcesta bila voljna da umre za svog muža – dobrog, lepog Admeta u dobro poznatoj grčkoj legendi], ali Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Hristos umro za nas kad smo još bili grešnici [neprijatelji, 10. stih].“ Rimljanima 5,8. Prosto zapanjujuće! To je bila poruka ljubavi koja je preokrenula drevni свет.

Dve grčke reči u Novom zavetu bitne su za razumevanje jevanđelja. Prva je ljubav (agape), samopožrtvovana ljubav, a druga je naša reč koja zavisi od prve – to jest, *vera*.

KLJUČNA REČ U BIBLIJI: AGAPE

Kao imenica ili glagol, *agape* (ljubav) se pojavljuje 300 puta u Novom zavetu. Njena najuzbudljivija upotreba je u uzvišenoj Jovanovoj jednačini, vrhuncu Novog zaveta: „Bog je ljubav [*agape*]“. 1. Jovanova 4,8. Postoji „širina i dužina i dubina i visina“ (Efescima 3,18) *agape ljubavi* koja se može videti jedino na krstu, ljubav toliko veća od naše najbolje ljudske ljubavi koliko su planinski vrhovi veći u odnosu na zrnce peska.

Mi nikada ne bismo smislili takvu ljubav koja je Isusa odvela na krst, jer ona nije sa ovoga sveta i mogla je doći samo odozgo. Ona ne zavisi od lepote ili dobrote svog objekta kao naša prirodna ljudska ljubav. Ona stvara vrednost u svom inače bezvrednom objektu, dok naša ljubav u svojoj slabosti zavisi od vrednosti svog objekta.

Agape ne teži da se popne još više, već je voljna da zakorači još niže, „čak do smrti na krstu“ (Filipijanima 2,8), koja je jednaka drugoj smrti, smrti koja u sebi sadrži pakao. Takva ljubav

predstavlja čudo i za Zemlju i za Nebo zato što se smrt na krstu svuda smatra kao Božje prokletstvo, potpuno i konačno skrivanje Njegovog lica. A ipak je Očeva ljubav bila jednaka Sinovljevoj, jer On „je toliko voleo da je dao“. Sin je dao sebe i podneo užas pakla nas radi.

LJUDSKI ODGOVOR KOJI JE UČINIO MOGUĆOM BOŽJU LJUBAV AGAPE

Druga ključna reč *pistis*, „vera“, javlja se u Novom zavetu kao imenica ili glagol nekih 500 puta. Ona ni u kom slučaju nije ekvivalent pouzdanja, iako je, naravno, i pouzdanje sadržano u njoj. Međutim, kad je Pavle govorio o uzdanju, on je uvek koristio različitu reč. (Na ovo ćemo kasnije obratiti više pažnje.) Kada novozavetnu veru površno definišemo kao uzdanje, mi onda tu podrazumevamo osnovni temelj nesigurnosti koja stvara sebičnu, opasnu zaokupljenost sobom. Mi imamo poverenja u svoju banku zato što smatramo da je opasno skrivati novac ispod dušeka. Mi imamo poverenja u policiju zato što se bojimo da hodamo ulicama, a da oni nisu tu oko nas. Uzdamo se u vladu zato što se bojimo alternative – anarhije. Reći da se uzdamo u Hrista da bi nas spasao može biti daleko ispod veličanstvene vere apostola, zato što takvo pouzdanje može još uvek biti povezano s našim egocentričnim radijusom sebične zaokupljenosti sobom.

Takvo uzdanje može uvek biti dobro i opravdano u svetlosti grešne čovekove prirodne usredsređenosti na sebe. Ali to nije novozavetna vera. Taj fenomen o kome se uzastopno govori kao o „veri“ mora biti shvaćen, jer inače nikada nećemo dokučiti šta se dogodilo u doba apostola. Sadržaj njihove vere zavisio je od jasnog shvatanja sadržaja ljubavi *agape*. Uništite ili oslabite ideju o ljubavi *agape*, i automatski ćete uništiti ili oslabiti unutrašnji sadržaj vere. A pošto je opravdanje verom jedini način da budemo „pravi pred Bogom“, onda nimalo ne iznenađuje što je sotona vešto nastojao da iskrivi značenje *agape* da bi tako mogao da iskvare i smisao vere, i time uništiti pravo jevangelje.

Taj vešti manevar s njegove strane može se pratiti u istoriji rane Crkve, i razlog je što postoji tako mnogo oprečnih koncepata o pravednosti kroz veru.

U sledećem poglavlju moramo otkriti uzbudljivu priču o tome kako je sotona ukrao od iskrenih hrišćana istinu o Božjoj ljubavi i istinu o novozavetnoj veri.

KAKO NAM JE NEPRIJATELJ UKRAO VERU

Oružje koje je sotona upotrebio da iskrivi ideju o *agape* ljubavi bio je paganski koncept o prirodnoj besmrtnosti duše. Ta ideja bila je gotovo univerzalna, prodirući, povremeno, čak i u judaizam. Novozavetna ideja, nasuprot tome, ima jasno ocrtane obrise: čovek je po prirodi smrtan a u smrti nesvestan. Besmrtnost može doći jedino kroz Hrista i može biti data samo prilikom vaskrsenja iz mrtvih ili doživljavanjem onoga što Biblija naziva preobraženjem, a i jedno i drugo će se dogoditi kad Hristos bude došao drugi put.

Koncept da čovek poseduje prirodnu besmrtnost iziskuje da pravedni idu na nebo odmah posle smrti ili, kako neki smatraju, do stanice na pola puta poznate kao čistilište. To učenje takođe podrazumeva da zli prilikom smrti direktno odlaze na mesto gde će beskrajno živeti u neprestanim mukama, izloženi mučenju gorem od onog što je mogao da smisli nemački Gestapo. Lako se može videti da ova doktrina ne samo što zaobilazi potrebu za vaskrsenjem iz mrtvih nego isto tako sasvim pogrešno predstavlja Božji karakter, prikazujući Boga praktično kao Božanstvo koje se može optužiti za sadizam.

Što je još mnogo gore, ovaj paganski koncept poništava stvarno značenje Hristovog krsta, zato što izopačuje ideju ljubavi ispoljene na krstu. Kad bi to bilo tačno, tada Hristos očigledno tamo nije umro, i Bog nije toliko voleo svet da svog Sina da za nas – On Ga je samo pozajmio. I Hristos nije umro za nas pravom smrću, koja je jednaka „drugoj smrti“. Videti Otkrivenje 2,11; 20,14. Sa ove tačke gledišta, On je samo podneo mentalnu i fizičku agoniju poput mnogih vojnika smrtno ranjenih u ratu, od kojih su mnogi patili još duže od Isusa kada je umirao na krstu. Ovo podrazumeva da nam je Hristos samo nakratko *pozajmio* sebe.

Ta paganska zamisao o prirodnoj besmrtnosti duše ističe da je Hristos obećao razbojniku na krstu da će i on i Hristos zajedno primiti veliku nagradu tog istog dana (zarez ispred reči *dan* ubacili su prevodioci iako ga u grčkom originalu nema). Luka 23,42. Premda je tačno da je Isus sve do tog trenutka bio svestan konačne pobede, to ipak nije bio kraj pune mere Njegovog stradanja i smrti za nas. Posle epizode s pokajanim razbojnikom, tama je obavila krst i Isus je spoznao užasno iskustvo skrivanja Očevog lica – nešto što ranije nikada nije doživeo. To je ono što je opisano rečima da je On okusio „smrt za svakog čoveka“. Jevrejima 2,9.

STVARNO ZNAČENJE SMRTI

Ova „smrt“ nije ono što mi površno prepostavljamo. Ono što mi nazivamo smrću nije nešto stvarno, jer je Biblija naziva „snom“. Videti Jovan 11,11-14 i 1. Solunjanima 4,15-17. Isus je „okusio“ *drugu smrt* „za svakog čoveka“, smrt u kojoj uopšte nema ohrabrujuće svetlosti nade. To je kao da vam je svaka ćelija tela, duše i duha bolno smrskana usled užasa ogromnog očaja. A za Hrista na krstu nije bilo blagoslovene nesvesnosti da blokira potpuno shvatanje te grozne tame.

Nijedan čovek od početka vremena nije nikada osetio tako potpunu težinu osude i očaja osim Gospoda. Bila je to puna težina „kletve“ Božje o kojoj Pavle, navodeći Mojsija, kaže da počiva na „svakom onom koji visi na drvetu“ (videti Galatima 3,13 i 5. Mojsijeva 21,22.23), iako je nijedna druga razapeta osoba nikada nije osetila u potpunosti. To je ono na šta Isaija misli kada kaže da je Hristos „dao dušu svoju na smrt“. Isaija 53,12.

Možemo li zamisliti užas velike večne tame, usamljenost, odbačenost, ili večnu odvojenost od Oca, potpunu propast, sramotu i poniženje koje izgubljenost nosi u sebi? Ne, zahvaljujući Božjoj milosti, mi to i ne moramo da razumemo, zbog toga što je neko Drugi već to „okusio“ za nas, ispisivši gorku času umesto nas. Mi bismo umrli kad bismo je okusili. A upravo je to On podneo nas radi. On nije bio glumac koji plačnim glasom izgovara svoj tekst na pozornici, pretvarajući se da oseća nešto što nije osetio. Kad je zavatio: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“, On je to i mislio u svakom slogu izgovorene rečenice. Nisu Njega ubili klinovi zabodeni u Njegove ruke i noge, nego užas večne odbačenosti. To je bilo izazvano krivicom koja je položena na Njega – krivicom nastalom usled nagomilanih greha ovog sveta.

Poenta je u tome što se na taj način „ispoljila ljubav [agape] Božja prema nama“. „U ovome se ogleda ljubav [agape], ne da smo mi voleli Boga, nego je On voleo nas i poslao svog Sina da bude pomirenje za naše grehe“ 1. Jovanova 4,9.10 – KJV. Neokaljani grčkom idejom o prirodnoj besmrtnosti, apostoli su razumeli šta se desilo na krstu. Tamo se pokazala „širina, dužina, dubina i visina“ „Hristove [agape] ljubavi koja prevazilazi svako znanje“ da bi je video i svet i svemir. Videti Efescima 3,19,19.

S obzirom da su to tako jasno videli, apostoli su takođe shvatili da neka moćna sila deluje na njihova ljudska srca, jedna zaista izvanredna sila. „Ljubav [agape] Hristova nagoni nas (upravlja nama – NASB), jer ovako prosuđujemo: ako je jedan umro za sve, onda su svi umrli; i da je On umro za sve, da oni koji žive neće nadalje živeti sebi (to jest, smatraće to nemogućim), već Njemu koji je umro za njih i ponovo ustao.“ 2. Korinćanima 5,14.15 – KJV. Samo shvatanje kakva je to ljubav dovelo je do toga da u srcu odmah osete da ih nešto „nagoni“ na rad. Vera je bila svesrdno prihvatanje Božje agape ljubavi.

KAKO JE APOSTOLSKA VERA POSTALA NAŠA

Ne moramo biti jedan od prvih apostola da bismo očima „videli“ ono što su oni videli. Preko Reči, Sveti Duh sve to oživljava pred nama danas. Videti Galatima 3,1. Naše otuđeno srce se isto tako miri sa Bogom preko vere, a to znači da istovremeno bivamo pomireni i sa Božjim zakonom, jer naše prirodno „neprijateljstvo prema Bogu“ ogleda se u tome što se ne „pokoravamo zakonu Božjem“. Rimljanim 8,7. A kako je „ljubav ispunjenje zakona“ (Rimljanim 13,10), „vera koja radi kroz ljubav“ (Galatima 5,6) odmah proizvodi poslušnost u odnosu na sve Božje zapovesti, uključujući i na sve strane pogaženu subotnu zapovest.

Budite sigurni da su u vreme apostola senzualnost, materijalizam, ljubav prema novcu, življenje samo za sebe bili isto tako moćna iskušenja kakva su danas! Naše jadne borbe da savladamo ta iskušenja oni bi smatrali besmislenim. Ono što su oni dobro znali jeste da vera radi, slično eksplodirajućoj bombi. Mi mislimo da je tako teško slediti Hrista, žrtvovati se za Njega; oni bi nas sažaljevali zbog našeg nerazumevanja. Ono što su oni imali bilo je opravdanje verom, koje je preokrenulo svet i razapalo ga za njih. Videti Galatima 6,14.

Možete li pogoditi zašto bi sotona želeo da ukloni tu ljubav koja nagoni? To je bilo u pozadini njegovih napora da u ranoj hrišćanskoj Crkvi iskrivi i zamagli ideju o ljubavi agape sve dok Hristos najzad sa žalošću nije morao da kaže crkvi u Efesu (prva crkva). „Napustio si svoju prvu ljubav [agape]. Otkrivenje 2,4. Mnogi od crkvenih otaca izgubili su iz vida njeno značenje, do te mere da je Plotin u trećem veku odbacio ideju da je Bog agape i smelo tvrdio da je On helenistička ideja o ljubavi usredsređenoj na sebe i zasnovanoj na prirodnoj besmrtnosti. Tako je dubok bio otpad od ljubavi u petom veku da je Avgustin, otac srednjovekovnog rimokatolicizma, sjedninio oprečne

novozavetne i helenističke ideje o ljubavi u nešto što je on nazvao *caritas*, a što je postalo osnova srednjovekovne rimske doktrine.

Nasuprot Avgustinovim namerama, to je proizvelo jadan sistem spasavanja zaslужnim delima jer je po prirodi bio egocentričan.

Do najgore tragedije došlo je kasnije. Protestantizam je uglavnom nasledio Avgustinovu ideju i ovekovečio unutar svojih redova isti princip usredsređenosti na sebe. Dakle, ideja o opravdanju verom koje su se reformatori obično držali sadržavala je seme koje će konačno dovesti do njenog sopstvenog izopačavanja. Nije onda nikakvo čudo što se Otkrivenje obraća Sardu, crkvi reformacije sledećim rečima: „Na izgled si živ, a u stvari si mrtav.“ Otkrivenje 3,1.

Luter je, međutim, u šesnaestom veku odbacio paganski koncept o prirodnoj besmrtnosti, te prema tome počeo da slama Avgustinove sinteze i vaspostavlja novozavetnu *agape*. Luterovo razumevanje biblijske istine o čovekovoj prirodi sposobilo ga je da povremeno jasno razume opravdanje verom. Ali, Kalvin i ostali reformatori prionuli su uz pagansko-papsku doktrinu, baš kao i Luterove kolege i potomci. S obzirom na njihovu na taj način osakaćenu ideju o Božjoj ljubavi, lako je sagledati kako je i njihova ideja o veri bila isto tako obogaljena. Oni nikada nisu bili u stanju da izbegnu taj ograničeni radius vere usredsređene na sebe i da se vrate uzvišenom novozavetnom konceptu.

Uvek su bili zaokupljeni idejom zasenjenom osećajem nesigurnosti i straha. „Kako mogu da budem siguran da će izbeći mučenje u paklu? Kako mogu biti siguran da će dobiti nagradu na nebu?“ Takva, nezaobilazna pitanja ponajviše su obuzimala njihov um. Nije to bila njihova krivica. Oni su bili sjajni ljudi, ali su jednostavno nasledili pogrešnu doktrinu o čovekovoj prirodi. Njihove ideje o opravdanju verom uvek su bile obojene brigom o sopstvenoj ličnosti i užasnim strahom od večnih muka i mučenja u paklu, a iznad površine pomaljala se ideja o osvetoljubivom, gnevnom Bogu koji jedva da zaslužuje ime Oca. Apostol Jovan je shvatio kako „savršena *agape* izgoni strah“ (1. Jovanova 4,18), ali oni to nisu bili u stanju da zaista razumeju; opsednuti svojom doktrinom o prirodnoj besmrtnosti, njihovo delovanje moglo je samo ići u pravcu unižavanja koncepta o Hristovoj žrtvi. Njihovo egocentrično traganje za sigurnošću bilo je neizbežno. Oni nikada nisu mogli da probiju maglu i sagledaju novozavetnu pravednost kroz veru u njenom veličanstvenom sjaju.

Mnogi od kalvinista bili su zbumjeni do te mere da su iskrivili Novi zavet i učili da Bog proizvoljno unapred određuje da li će neko biti spasen uprkos svom neverovanju, dok će drugi biti izgubljeni i pored toga što veruje. Na praktičnom nivou, takva vrsta kalvinizma unizila je opravdanje verom pretvarajući ga u opravdanje putem proizvoljnog predodređenja. Takvi „ispronaljivani studenci“ jedva da mogu postati čist izvor vode života! Ali to ne dovodi u pitanje iskrenost ili pobožnost reformatora iz prethodnih vekova. Najblaže rečeno, oni su bili iskreni ali zbumjeni, a da toga nisu ni bili svesni, zato što su nasledili jednu pagansko-papsku zabludu.

REFORMATORI KOJI SU SKORO USPELI

Vesligeve pristalice gotovo da su se probile kroz pometnju do svetlosti. Oni su odbacili kalvinistički oblik predestinacije, a njihov koncept o Božjem karakteru bio je nemerljivo uzvišeniji. No i dalje ih je zbumjivala ideja o prirodnoj besmrtnosti, koja je podmuklo, ispod površine, još uvek delovala u pravcu iskriviljavanja pune istine jevangelja, i do izvesne mere držala ih vezanim sebičnim preokupacijama.

Za njih se može reći sve što se u Jevrejima poslanici kaže o ranijim generacijama, naime da je Bog „nešto bolje predvideo (obezbedio – KJV) za nas“ (Jevrejima 11,40) na kraju vremena. „Put kojim pravedni putuju liči na izlazak sunca, koje postaje sve sjajnije i sjajnije dok se ne pokaže svetlost dana.“ Priče 4,28 – TEV. Ali Bog je odao čast „andelu crkve“ reformatora, jer je obećao. „A daću mu i zvezdu Danicu.“ Otkrivenje 2,28.

U vekovima posle Lutera bilo je tu i tamo pojedinaca u neznatnom broju koji su jasno videli istinu i smelo govorili da treba odbaciti pagansku doktrinu o prirodnoj besmrtnosti. Novozavetna doktrina o životu jedino u Hristu – uslovna besmrtnost – bila je često izvragnuta ruglu od strane mnogih protivnika kao mortalizam. Brajan Bol kaže o nekim od pristalica te doktrine u Engleskokj: „Godine 1646. Ričard Overton bio je poslat u Tauer zato što je napisao knjigu koja je objašnjavala mortalističko gledište, a 1658. Tomas Hol srstao je mortalizam u jednu od „đavolskih“ zabluda toga vremena. Mortalizam je osuđen kao jeres u Četrdeset dva pravila vere iz 1553“. – *The English Connection*, p. 159.

U poslednjim danima mora doći do potpunog obnavljanja „večnog jevandjelja“ o opravdanju verom, onako kako su to iskusili i Avram i Pavle. I mora se pojaviti ogromno mnoštvo „od svakog plemena, i jezika, i kolena i naroda“ koji će glasno govoriti: „Bojte se Boga i dajte mu slavu jer je došao čas njegovog Suda! Slavite Onoga koji je načinio nebo, zemlju, more.“ Otkrivenje 14,6.7. Nemoguće je obožavati Ga u „duhu i istini“ (videti Jovan 4,23), ukoliko Njegov karakter istinske ljubavi ne bude shvaćen kao sloboden od pagansko-papskog iskriviljavanja. A „čas njegovog suda“ nije čas kada će On osvetoljubivo i sadistički osuditi svet. On izričito kaže da to neće učiniti. Videti Jovan 5,22; 12,47.48. To je čas kada će i On sam biti oslobođen i opravdan, kada zamagljenost usled iskriviljavanja i pogrešnog prikazivanja Njegovog karaktera bude najzad iščezla zahvaljujući punoj istini.

Ovde se predviđa potpuno obnavljanje novozavetne ljubavi *agape*, koja jedina može učiniti da večno jevandjelje ponovo stekne ugled. Posebno je značajno što je plod ovog oživljavanja jevandjelja pojava jednog naroda čije je obeležje „držanje Božjih zapovesti i vera Isusova“. Otkrivenje 14,12 – Karadžić. Jedino je „*agape* ispunjenje zakona“ (Rimljanima 13,10); i ovde se ponovo novozavetna vera vidi kao čovekovo svesrdno prihvatanje krsta. Za slete, držanje zapovesti ne predstavlja strahom izazvano traganje za sigurnošću i pouzdanjem. Time oni automatski iskazuju da cene Golgotu. Oni se jednostavno hvale „krstom našeg Gospoda Isusa Hrista, kojim se svet razapeo“ njima, i oni „svetu“. Galatima 6,14 – Karadžić. Oni znaju da žive jedino zato što je „Jedan umro za sve“. Novozavetna vera shvata grob kao čovekovu jedinu pravedno zarađenu nagradu. Sve ostalo što imamo naše je jedino blagodaću. Ova vera pruža garanciju sreće i kraja nezadovoljstva, ljubomore i sebičnosti. To ne može da opstane u društvu vere! Poslušnost pak postaje isto tako prirodna kao što zora stiže posle noći.

Ljudi poslednjeg vremena koji su „sveti“ u Božjim očima osećaju veliku zahvalnost koja je i pokrenula Elizabet Klefan da napiše svoju himnu „Ispod Isusovog krsta“.

Tamo iza njegove senke, ali još mnogo dalje,
mračni grob zjapi i strašnu poruku šalje;
dve ruke pružene da spasu sa krsta među nama
ko stražar stoje pred grobom iz kojeg izbjija tama.

Ponekad na tom krstu naziru moje zene
Onoga koji je umro pateći umesto mene;
S bolom u srcu zato ja priznajem smerno
Nedostojan tu ljubav – to čudo neizmerno!

O, krste, neka mi bude dom moj u tvojoj seni,
jer svetlost s Njegovog lica sad dovoljna je meni.
A kad počinem jednom, kad smrt me strašna svlada,
Krst će mi biti slava i moja jedina nada

Elzabet Klefan mogla je dobro da posluži kao Pavlov evanđelista koji peva! Ona je videla ono što je on video: „vera koja radi kroz ljubav“ saseca u korenu svaki vid ljudske sebičnosti. A srce koje veruje odgovara ništa manje nego rečima Ajzaka Votsa: „I kada bi sav svet pripao meni, time bih vratio tek mali deo, jer Božja ljubav što me pleni, zahteva dušu i život ceo.“ To je opravdanje verom. I ništa manje ne može biti dostoјno tog imena.

VIŠE O TOJ EKSPLOZIVNOJ REČI, O VERI

S obzirom da je vera ključna reč za razumevanje sile jevandjelja koja treba da preobrazi naš život, moramo se detaljnije pozabaviti njom. Ako novozavetna ideja ne bude dovoljno jasna, celokupni predmet o opravdanju verom delovaće nam kako zbunjujuće tako i nezanimljivo.

Siguran sam da ima takvih koji postavljaju sledeća pitanja: „Šta je s mnogim hrišćanskim autorima i govornicima koji su veru definisali samo kao pouzdanje? Zar oni nisu u pravu? I zar autor Jevrejima poslanice, u svojoj klasičnoj definiciji u 2. poglavlu, ne definiše takođe veru kao uzdanje?“

Apostol Pavle nikada ne upotrebljava imenicu *vera* ili glagol *verovati* u značenju pouzdanja, poverenja, kako mi to danas kažemo. Najčešće korišćen glagol za *pouzdanje* jeste *elpizo*, što znači „nadati se“. Evo nekoliko primera: „U njega će se uzdati neznabošći“. Rimljanima 15,12 – *D. Stefanović*. „Nadam se, naime, da će vas na proputovanju posetiti“, kaže apostol. Rimljanima 15,24 – *Savremeni srpski prevod*. „A nadam se u Gospodu Isusu da će vam ubrzo poslati Timoteja“, dodaje on. Filibljanima 2,19 – *Čarnić*. „Jer se uzdamo u Boga Živog“ 1. Timotiju 4,10 – *Karadžić*. „Udovica... uzda se u Boga.“ 1. Timotiju 5,5 – *Karadžić*. U svakom od ovih i nekih drugih tekstova, očigledno značenje je „nada“. Ni u jednom od primera Pavle ne upotrebljava reč *pisteuo*, to jest verovati ili imati veru.

Kad su Jevreji kazali za Hrista na krstu: „Uzdao se u Boga, neka ga sad izbavi“ (Matej 27,43 – *Čarnić*), upotrebljena reč glasi *peitho*, uobičajena, svakodnevna reč za *uzdanje, poverenje*. Ista reč se koristi i na sledećim mestima: „Kako je teško... onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo“ (Marko 10,24 – *Karadžić*); „Uzdam se... u Boga“ (2. Korinčanima 1,9 – *KJV*); „Ja će se uzdati u njega“ (Jevrejima 2,13 – *Savremeni srpski prevod*). Ovde je značenje, sasvim jasno, jednak značenju naše obične reči *pouzdanje*, koja znači „imati poverenja“. Zašto Pavle nikada ne koristi reč *pisteuo* (verovati) da izrazi takvo poverenje ili pouzdanje?

Pavle *izgleda* pravi dva izuzetka, ali to nisu izuzeci. Razmotrićemo ih. Nijedan od njih, ako se pravilno prevedu, ne izražavaju *čovekovo* poverenje u Boga, nego *Božje* poverenje u čoveka! Zanimljivo je proučavati ove upotrebe reči *pisteuo*, koje površno gledano, iziskuju da budu prevedene kao „poverenje“ ili „poveren“. U svakom primeru, reč je o jevandjelu poverenom brizi i službi samog Pavla. Nijedna engleska reč ne može sasvim adekvatno da prenese uzvišenu misao sadržanu u onom što Pavle govori. Njegova upotreba reči *pisteuo* verovatno pozajmljuje svoj sjaj od neke druge upotrebe u Novom zavetu – u smislu prihvatanja zahvalnim srcem Božje ljubavi otkrivene na krstu. Morali bismo razmotriti dva Pavlova odlomka i jedan Lukin:

1. Solunjanima 2,4: „Mi govorimo kao ljudi koje je Bog odabrao i poverio im jevandjelje“ (NIV). Prevodioci obuzeti idejom o prirodnoj besmrtnosti propustili su da sagledaju dubinu značenja ovog odlomka. Nije nimalo slučajno što Pavle koristi tu reč *pisteuo*, koja je tako bremenita velikom ljudskom zahvalnošću za Hristov krst. On zapravo kaže ovo: „Mi govorimo kao ljudi koje je Bog odabrao da cene jevandjelje“, ili „ kao ljudi koje je Bog odabrao da budu prosto zaljubljeni u jevandjelje i njime općinjeni.“ I opet ta bremenita reč *pisteuo* mora biti shvaćena u svetlosti Hristove upotrebe u Jovanu 3,16.

1. *Timotiju* 2,4: „Slavno jevandjelje blaženoga Boga koje je povereno [*episteuthen*] meni“ (NIV). Ovde imamo istu misao ponovo povezana sa poštovanjem „slavnog jevandjela“. Da li je Pavle toliko ohol da tvrdi kako mu je to „slavno jevandjelje“ „povereno“ kao isključivo pravo. Teško da je tako. Poenta koju on u hrišćanskoj poniznosti (videti kontekst) ističe jeste da je Gospod u njemu našao čoveka koji je svim srcem prihvatio i cenio dobru vest. On je bio općinjen njom. I to je bila njegova kvalifikacija za objavlјivanje jevandjela – on je voleo to jevandjelje. I to je misao koju on izražava u sledećem stihu: „Naš Gospod... smatrao me je vernim“, to jest, punim vere u smislu zahvalnosti za Njegovu blagodat, i zato mi je „namenio da radim u Njegovoju službi“. Još dok je Pavle bio „hulnik“, „pokazana mu je milost“ jer je postupao „u neznanju i neverovanju“, to će reći, u ne-veri. U tim mračnim danima njegovo tvrdo srce nije bilo skrušeno niti je cenilo značenje krsta. Ali „blagodat Božja se obilno izlila na mene, zajedno s verom i ljubavlju [*agape*] koje su u Hristu Isusu“. 1. *Timotiju* 1,13.14 (NIV). U oba ova odlomka *pisteuo* nimalo ne liči na sebično uzdanje.

Luka 16,12: „Ako niste bili dostojni poverenja u upravljanju tuđom imovinom, ko će vam dati [*pisteusei*] da brinete o svojoj sopstvenoj?“ (NIV). Ovde imamo jedan primer gde *pisteuo* ima značenje poverenja, ali njegova upotreba nije povezana s pravednošću verom ili jevandjeljem. Isus ovde koristi reč u njenom uobičajenom svakodnevnom značenju, kako su je shvatili ljudi Njegovog doba pre izvanrednog događaja na krstu. Obe reči, *agape* i *vera*, neizmerno su obogaćene u pogledu značenja, što je bila posledica raspeća, i to do te mere da su praktično dobile novo značenje. Božja ljubav otkrivena na Golgoti dala je mnogo širi smisao pojmu *agape*; i baš kao reč koja je s njom u uzajamnoj zavisnosti, *vera*, stekla je značenje koje nikada ranije nije bilo shvaćeno. Izgledalo je kao da se mora pronaći nova terminologija.

Dakle, tekst kod Luke nije izgovor za sužavanje značenja pojma *vere* u Pavlovinim poslanicama. Nemamo druge alternative nego da njegovu upotrebu reči *vera* posmatramo u svetlosti krsta.

Prihvaćena definicija vere u Poslanici Jevrejima zavređuje našu pažnju. „Vera je suština onoga čemu se nadamo, dokazivanje onoga što ne vidimo.“ Jevrejima 11,1 – KJV. Ili, „Vera predstavlja sigurnost onoga čemu se nadamo i izvesnost onoga što ne vidimo. U tom pogledu su i bili pohvaljeni ljudi iz drevnih vremena.“ Jevrejima 11,2.3 – NIV. Ovaj odlomak očigledno ne definiše veru kao egocentrično pouzdanje. Neophodno je razmotriti više činilaca.

1. Neposredni kontekst raspravlja o pravednosti verom. (Videti Jevrejima 10,38. „A pravedni će živeti verom“ – KJV). Sem ukoliko ovaj jedan odlomak nije u skladu sa obimnim raspravama o opravdanju verom na drugim mestima, značenje vere ovde mora biti isto kao i ono na koje nailazimo u svim njegovim poslanicama. Sve da Pavle i nije autor Jevrejima poslanice, ne bi trebalo očekivati protivrečnosti zbog toga što je onaj isti Sveti Duh koji je nadahnuo pisca Jevrejima poslanice, nadahnjivao i Pavla.

2. Mogućno je nadati se onome što se „ne vidi“ a da pri tom ne bude uključena sebična motivacija. Mi se možemo nadati odbrani Božje stvari, a da naša nada ne izrasta iz sopstvenog osećanja lične sigurnosti. Istinska vera podrazumeva želju da se odaje čast Hristu i da se On proslavlja. Ne treba da budemo zaokupljeni mišlju da ćemo *mi* nositi krunu u Očevoj kući, nego da ćemo tamo videti Njega krunisanog kao Cara nad carevima i Gospodara nad gospodarima.

3. Ako je Pavle zaista autor Poslanice Jevrejima (mogućnost na koju ukazuju veliki autoriteti), onda ovde možemo duboko osetiti njegovo uzvišeno poštovanje za veru, i sagledati dopunsko objašnjenje za čestu upotrebu te reči u njegovim ostalim poslanicama. Posle razmatranja u završnom delu 10. poglavљa o delotvornosti vere u iskustvu opravdanja verom, on u Jevrejima 11,1 zapravo kaže: „Taj fenomen znan kao vera, to poštovanje koje pokreće srce, osećanje poštovanja

koje osećamo za žrtvu Sina Božjeg, koja je tako preobrazila naš život, *to* iskustvo vere jeste jemstvo ili potvrda koji garantuju da će se sva Božja obećanja blagovremeno ispuniti. Ta ljudska vera koja je komplementarna Božjoj božanskoj *agape* sama je po sebi čudo, te dakle „suština“ u osnovi svih čuda koja još očekujemo.“ Taj stih, ukoliko je tačan, ne treba shvatiti kao definiciju vere.

4. Autor nastavlja da kroz celo 11. poglavlje navodi primere starozavetnih heroja čija je motivacija za veru bila sve drugo samo ne usredsređenost na sebe. Noje je postao „naslednik pravednosti verom“ (Jevrejima 11,7 – KJV), ali strah koji ga je pokretao nije bio *phobos*, kukavički strah usredsređen na sebe, nego pobožno duboko poštovanje (*eulabeia*). „Otac“ svih koji veruju, Avram, simbolično je ispoljio slavno značenje vere kada je „prineo Isaka“, kao što je Bog prineo na žrtvu svog jedinorodnog Sina. Videti Jevrejima 11,17. Tu se u malom odslikava Jovan 3,16. A tako su i svi verni iz drevnih vremena, slabí i nesavršeni kao mi, u izvesnom smislu učestvovali u tom fenomenu novozavetne vere, jer su kao Avram „videli“ Hristov dan i obradovali se. Oni su na neki način razumeli da je Jagnje bilo zaklano od postanja sveta, pa iako niko od njih to nije video tako kristalno jasno kao apostoli, ipak su imali neki pojam o krstu, i njihova srca bila su duboko pokrenuta. *To* je bila njihova vera.

Ali zar 6. stih ne kaže da vera gramzi za nagradom? „Bez vere, nemoguće mu je ugoditi: jer onaj koji dolazi Bogu mora verovati da Bog postoji, i da nagrađuje one koji ga usrdno traže“ – KJV. Od svih prevoda u opštoj upotrebi, jedino nam KJV ukazuje koje su engleske reči dodate i zato štampane italicom da bi se videlo da ih nema u originalnom jeziku. U grčkom doslovno стоји: „Bez vere nemoguće [je] ugoditi mu, jer onaj koji dolazi Bogu mora verovati da Bog postoji; a onima koji ga traže daje nagradu.“ Zapazite da je u KJV treće „da“ (engl. that) dodata reč; grčki ovde ne potkrepljuje ideju da je vera sebična težnja za nagradom.

Ovim ključem, čovek može da otključa blaga istine u Bibliji. Vera nije niz doktrina ili verovanje koje se prihvata samo intelektualno. Kao što su matrica i otisak međusobno povezani, tako je i Božja čudesna ljubav povezana s našom ljudskom verom. Hristova žrtva će iz inače beznadežnih grešnika izmamiti svoj komplementarni odgovor srca – „veru u njegovu krv“. Avram je to znao; suze su se kotrljale niz njegovo lice kad „verova Bogu, i [njegova vera] uračuna mu se u pravednost“ Rimljanim 4,3 – D. Stefanović. Ona je pokrenula njegovu dušu do te mere da je bio spremjan da žrtvuje svog sina na brdu Moriji.

Možda je posebno otrežnjavajuća tvrdnja u Pavlovinim spisima sledeća: „Što god nije od [ove] vere greh je“ Rimljanim 14,23 – KJV. Jedino srcem čovek može „verovati za pravednost“. Rimljanim 10,10. Kad bi se spasenje dobijalo delima, mnogi bi mogli da se kvalifikuju, mada nijedan od njih ne bi bio podoban da uđe u nebo; međutim, spasenje se ostvaruje jedino verom, a Isus je predvideo da će „sin čovečiji kad dođe“ naći samo malo njih koji je poseduju. Luka 18,8.

Zašto? Zato što će se „bezakonje silno uvećati, [i] ljubav [*agape*] mnogih će ohladneti. Matej 24,12 – KJV. „Bezakonje“ je ovde *anomia*, mržnja prema Božjem zakonu ljubavi [*agape*] („*agape* je ispunjenje zakona“, Rimljanim 13,10). Najveći greh svih vremena je ono što je sprečavalo drevni Izrailj da uđe u Obećanu zemlju – neverovanje (videti Jevrejima 3,19), otvrdnulost srca, nedovoljna zahvalnost za krst gde je Knez slave trebalo da umre za nas.

Govoreći o neverovanju Izraelja, autor Jevrejima poslanice nas preklinje: „Bojmo se, dakle... da se ne pokaže da je neko od vas zakasnio.“ Jevrejima 4,1. Iako strah nije najbolji jevanđeoski motiv, odsustvo jevanđeoske vere izazvaće u nama strah, zato što će to kobno neverovanje sigurno zavladati ljudskim srcem kad se jevanđelje ne shvati. Neverovanje nosi sopstvenu ugrađenu

nesposobnost da osećamo. To znači „iznova razapinjati ... Božjeg sina i otvoreno ga sramotiti“ – KJV, a da pri tom ne shvatamo šta činimo. Jevrejima 6,6.

Jedan misaoni pisac ponudio nam je praktičnu definiciju vere koja je u savršenom skladu s novozavetnim konceptom: „Možete reći da verujete u Isusa kada shvatate kolika je cena spasenja. Možete to ustvrditi kad razumete da je Isus umro za vas na svirepom krstu Golgote; kad posedujete razumnu veru da vam je Njegova smrt omogućila da prestanete da grešite, i da usavršavate svoj karakter kako biste postali pravedni zahvaljujući Božjoj blagodati, koja vam se daruje kao otkup omogućen Njegovom krvlju.“ – Ellen G. White, *Review and Herald*, 24. jul 1888.

Čarls Vesli je to dobro shvatao. On se ovako molio:

Da mi je srce da hvalim Boga,
Srce što čisto voli,
Što stalno oseća krv Sina Tvoga,
Koja se za mene proli!

Ne bi bilo zgoreg da se zajedno sa Džonom Njutnom (John Newton) molimo: „Srce osećajno, pogled blag, duh ponizan, podari mi.“

Kad je naš Gospod kazao da će se „bezakonje [*anomia*] silno uvećati“ u poslednjim danima (Matej 24,12), on je verovatno mislio na podmuklo unošenje antihristovog mišljenja u našu svest poslednjeg vremena. Možda je mislio i na lažno opravdanje verom koje ne proizvodi poslušnost svim Božjim zapovestima, te tako nastaje *anomia*. Takvom falsifikatu nedostaje životni sastojak ljubavi *agape* i, naravno, istinska novozavetna vera. Obmana koja je dominirala vekovima jeste religija bez *agape*, bez vere, koja koristi ispravan rečnik, ali joj nedostaje suštinski sadržaj, ogromna krađa duhovne hrane. Ako je ishrana na bazi „pravednosti verom“ lišena svojih vitamina i minerala, *anomia* koja iz toga proističe predstavlja duhovnu anemiju.

Ali naš Gospod daje ohrabrujuće obećanje da će se „ovo jevandelje o carstvu propovedati po celom svetu“ pre nego što dođe kraj. Matej 24,14. Pošto božanska ponuda jevandelja proističe iz prvosvešteničke službe samog Hrista, moramo nastojati da shvatimo kako Njegovo sadašnje delo u nebeskoj svetinji predstavlja pravi prilaz preko kojeg Sveti Duh daruje danas Njegovoj vernoj deci blagoslove opravdanja verom. U tom svetlu, i najbolji falsifikat moguće je razlikovati od prave istine.

U jednom od kasnijih poglavlja istražićemo povezanost između „jevandelja o carstvu“ i završnog prvosvešteničkog Hristovog dela u svetinji nad svetinjama nebeskog svetilišta, i obelodaniti falsifikat.

No, naš sledeći zadatak mora pre svega biti da otkrijemo šta je posvećenje i da li se ono ostvaruje verom ili delima, ili možda i jednim i drugim.

NE MOŽETE PROPASTI AKO STALNO VERUJETE!

Ni trunčica ljudskih napora nije uključena u opravdanje verom. I, svakako, bio bi zločin pokušavati da se pojma vere do te mere iskrivi da čovek govori o „spasenju verom“ kad u stvari misli na spasenje delima.

Mi se ne spasavamo verom *i* delima, nego verom koja radi. I nije nikakvo preterivanje reći da se spasavamo *samo* verom; to je jednostavno, čisto novozavetno učenje. Jedino ono nije „mrtva“ vera. Sve dok se Božja ljubav jasno vidi, neiskriviljena pagansko-papskom laži, rezultujuća vera će „raditi“ i u istinskoj ljubavi proizvesti trajnu poslušnost svim Božjim zapovestima. Tako je jevanđelje „sila Božja za spasenje svakoga koji veruje“. Rimljana 1,16 – NIV.

Ali sada se postavlja pitanje: Pošto se opravda verom, da li je čovek onda potpuno samostalan? Da li je poput aviona koji, pošto se nađe u vazduhu, mora da održava sopstvenu brzinu, ili da se sruši? Ta ideja mnogima zadaje strah. Da li Bog stoji u senci sa skrštenim božanskim rukama, govoreći nešto slično ovome: „Ja sam vas pokrenuo pomoću opravdanja; sada je na vama da nastavite sa sopstvenim posvećenjem. Nadam se da ste uspeli, ali većina nije. Srećno!“

Zašto se povlači ta tanka linija između opravdanja verom i posvećenja? Da li se posvećenje ostvaruje delima, sopstvenim mučnim, mukotrpnim naporima? Ili pak delimično verom, a delimično delima?

Budući da su komentatori i teolozi ponekad posmatrali opravdanje verom izvan fokusa, razumno je pretpostaviti da je podjednako moguće da pogrešno shvate i posvećenje. Ako možemo da istražujemo Novi zavet da bismo otkrili njegovu ideju o opravdanju, možda isto tako možemo tamo naći i šta je posvećenje. Ta dva pojma mogu biti različita, ali nikada odvojena.

POSVEĆENJE JE BOŽJI POSAO

Ko god biva opravdan novozavetnom verom, automatski postaje deo procesa posvećenja. On nikada ne mora da „prebacuje menjač“ iz spasenja verom u spasenje delima. „Kako ste dakle primili Gospoda Isusa Hrista, tako živite u njemu... utvrđeni u *veri*.“ Kološanima 2,6,7 – Čarnić. Pod izrazom „vera“ Pavle ne podrazumeva verovanje ili skup doktrina, nego fenomen prihvatanja Hristovog krsta zhavalnim srcem. Metod ostaje isti: *verom*.

„Opravdani verom... imamo pristup verom u ovu blagodat u kojoj stojimo“ – KJV. Ili, možda se isti odlomak može preneti nešto jasnije: „Sada pošto smo opravdani pred Bogom putem vere, imamo mir sa Bogom kroz našeg Gospoda Isusa Hrista. On nas je verom doveo do iskustva Božje blagodati, u kojoj sada živimo.“ Rimljana 5,1.2 – TEV. U posvećenju, upravo nas Gospod vodi i ide s nama, baš kao što je činio i prilikom opravdanja. Vera *neprestano* radi kroz ljubav, i to uvek u sadašnjem vremenu.

Gospod nas ni u kom slučaju ne ostavlja da letimo sami, da održavamo svoju brzinu, ili da se srušimo. Posvećenje se nikad ne ostvaruje delima, niti je to mešavina vere i dela u smislu sebično motivisanih naporu da bismo postigli zasluge i mogli zaraditi nagradu. Sasvim jasno, Hristos je rekao Pavlu da ga šalje da otvorí oči ljudima i da „ih okrene od tame ka svetlosti... kako bi mogli dobiti oproštaj za grehe i mesto među onima koji su *posvećeni verom u mene*.“ Dela 26,18 – NIV. Nigde u Novom zavetu ne čitamo da je naš posao da se sami posvećujemo. Umesto toga, mi bivamo

„posvećeni Svetim Duhom“. Rimljanima 5,16 – NIV. Isus se moli Ocu da nas posveti (videti Jovan 17,17); a i Isus posvećuje i čisti svoju crkvu (videti Efescima 5,26).

Sve je to rezimirano u Pavlovoj vrlo sadržajnoj izjavi: „*Neka bi vas sam Bog, Bog mira, posvetio u celini... [da budete] bez mane prilikom dolaska našeg Gospoda Isusa Hrista. Onaj koji vas poziva je veran, i on će to učiniti.*“ 1. Solunjanima 5,23 – NIV.

Gospod ne odustaje tako lako. „Onaj koji je otpočeo dobro delo u vama, nastaviće ga i dovršiti do dana Hrista Isusa.“ Filibljanima 1,6 – NIV. To *delo koje On ostvaruje jeste posvećenje*.

Deo zablude Galata ogledao se u tome što su neki od njih prepostavljali da treba sami da održavaju brzinu, ili da se sruše: „O, bezumni Galati! Ko vas je opčinio, vas pred čijim je očima Hristos javno predstavljen kao razapet? Dozvolite da vas samo ovo upitam; Da li ste Duha primili delima zakona, ili slušanjem u veri? Zar ste toliko nerazumni? Počevši Duhom, da li sad završavate u telu? ... Da li je onaj koji vam je dao Duha i činio čuda među vama činio to delima zakona, ili slušanjem u veri?“ Galatima 3,1-3 – RSV. (Molimo vas da zapazite: „Dela zakona“, ili ritualna dela, to je ovde ispravan prevod, i nije isto što i istinska poslušnost zakonu. „Dela“ su sebičan napor da se osvoji nagrada.)

Ljudski napor nije sredstvo posvećenja. Nas opravdava Hristos, a posvećuje Sveti Duh; no, ono što je podstaklo veru u početku – razapeti Hristos – održava veru aktivnom sve vreme. Upravo „verovanje“ omogućuje Svetom Duhu da radi svoj posao u svakom trenutku.

Znači li to da mi ne treba ništa da uradimo? Da li je to „kvijetizam“, to jest jeres prepuštanja Gospodu da sve učini, dok mi praktično samo odlazimo na nebo bez ikakvog napora? Premda je tačno da Gospod vrši posvećivanje sve dok mi verujemo, mi ipak *činimo* svoj deo, i to vrlo bitan.

Kao i pri opravdanju, naš deo je da imamo veru i to takvu koja nije sebično usredsređena na „dela zakona“. Upravo nas stalno osećanje podsticajne Hristove ljubavi motiviše da živimo ne za sebe, nego za Njega koji je umro za nas i vaskrsao. Upravo se tako mi „posvećujemo verom“ u Hristu. Dela apostolska 26,18.

ŠTA NAM OLAKŠAVA BORBU

Dok Sveti Duh zaista obavlja posao, naš deo je da Mu „dopustimo“ da to uradi, i to je vrlo bitno. Naš „telesni um“ neprestano se bori s Njim. Ako ne pristanemo da nas On posveti, On biva blokiran i frustriran. „*Dopustite da ovaj um bude u vama, koji je i u Hristu Isusu.*“ Filibljanima 2,5 – KJV. „*Dozvolite da mir Hristov vlada u vašem srcu.*“ – NIV. „*Dopustite da reč Hristova obilno boravi u vama.*“ Kološanima 3,15.16 – NIV. **Moć izbora je naša, a ono što Gospod čini u nama uvek je u zavisnosti od našeg izbora da li ćemo Mu dozvoliti da to učini**¹. Jedan mudri pisac rekao je sledeće: „Neophodno je da razumete istinsku snagu volje. To je vladajuća sila u čovekovoj prirodi, sila odlučivanja ili izbora. Sve zavisi od pravilne primene volje. Bog je ljudima dao moć izbora; na njima je da to iskoriste. Vi ne možete promeniti svoje srce, ne možete sami od sebe dati Bogu svoja osećanja; ali možete *izabrati* da Mu služite. Možete Mu dati svoju volju; onda će On delovati u vama da hoćete i činite ono što Mu je ugodno.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 47. orig.

U Ruandi, u blizini današnjeg Mugonero, jedan lav ljudožder uzneniravao je afričke seljane. To je bilo užasno; нико се није осећао сигурним. Seljani су дошли код dr Džona Sterdžesa i zamolili га да узме своју pušку и ustrelji napasnika.

¹ Naglašeno od strane izdavača

Dr Sterdžes uzeo je svoju pušku Mauzer 7mm sa osetljivim okidačem i krenuo za vodičem. Prešli su ogromno rastojanje, kad je vodič konačno rekao: „Ovde smo poslednji put videli lava.“ Misionar je posegao da iz džepa izvadi metke, i na svoj užas utvrdio da ih je ostavio u misiji.

„Brzo“, zamolio je vodiča, „pohitaj nazad i donesi mi municiju. Ja ču te ovde čekati.“

U blizini se nalazio jedan panj i on je seo da tu sačeka, ali je ubrzo zadremao. Probudila ga je neka buka i šuškanje u travi upravo u trenutku kada je pred sobom ugledao lava.

Shvatio je da je njegova puška beskorisna. Da potrči – bilo bi ravno samoubistvu. Kad je lav načinio jedan korak prema njemu, misionar je sav uzdrhtao krenuo korak ka lavu. Lav je zauzeo položaj kao da će skočiti.

Dr Sturges je u trenutku shvatio da mora nešto brzo učiniti. Bacivši svoju beskorisnu pušku, napravio je još jedan korak ka neprijatelju. Videći kako zver u deliću sekunde okleva, odlučio je da preokrene situaciju u svoju korist i krenuo u juriš na lava. Išao je napred, vičući, mlatarajući divljački rukama, gledajući lava pravo u oči i urlao: „Odlazi, IDI! IDI!

Životinja je bila potpuno zatečena. Kako se to slabašno, dvonožno stvorene usudilo da krene na *njega*, uz viku i dreku kao da je *ono car šume?* Lav je tako bio šokiran da je podvio rep i pobegao.

Naš „neprijatelj hoda unaokolo i riče kao lav“ (1. Petrova 5,8. – NIV), ali mi smo gospodari situacije. Nama je data sila izbora, a Hristos je „svim ljudima“ dao slobodu da to iskoriste. Zahvaljujući čvrstom, odlučnom izboru, mi zaista postajemo car sotonine šume, jer ako se „protivimo đavolu, ... on će pobeći“. Jakov 4,7 – NIV. „Ispravnim korišćenjem volje“, primenom te Bogom dane moći, „vi ćete zgaziti lava i kobru; zgazićete velikog lava i zmiju“. Psalam 91,13 – NIV.

„IZABRAO SAM DA KAŽEM NE!“

Hiljade ljudi ostavili su pušenje prihvatanjem jednostavne formule: „Odlučio sam da ne pušim.“ Kad nas saleti iskušenje, naš deo je da odlučimo da ne pokleknemo. Tada Sveti Duh ima pravo da stupi u akciju. Nije važno ako vam je volja slaba, vi ste još uvek gospodar situacije. Kušač vas nikad ne može prisiliti da pogrešite protiv svoje volje.

„Nijedan čovek ne može biti prisiljen na prestup. Najpre se mora dobiti njegov pristanak; duša verovatno smera grešni čin pre nego što strast nadvlada razum ili bezakonje odnese pobedu nad savešću. Iskušenje, ma koliko bilo snažno, nikada ne predstavlja izgovor za greh.“ – Ellen G. White, *Testimonies*, vol. 5, str. 177.

„Dобра vest“ o posvećenju verom veoma je lepo izražena u Pavlovoj poslanici Titu, u prevodu NIV: „Jer se blagodat Božja koja donosi spasenje pojavila pred svim ljudima. Ona nas uči da kažemo ‘Ne’ bezbožnosti i svetovnim strastima, da u današnje vreme živimo život samokontrole, pravednosti i pobožnosti, dok čekamo blaženu nadu – slavnu pojavu našeg velikog Boga i Spasitelja, Isusa Hrista, koji je dao sebe za nas da nas otkupi od svakog bezakonja i da očisti sebi narod koji će biti stvarno njegov, koji će čeznuti da čini dobro.“ Titu 2,11-14.

Da li znate da izgovorite tu reč „Ne!“ iskušenju? „Blagodat Božja“ će vas tome poučiti! Ona nas uči da budemo gospodar, car; i nijedno od neprijateljevih najprimamljivijih iskušenja ne mogu opstati pred tom rečju „Ne!“ koje je izraz „ispravnog korišćenja volje“.

A kako „Božja blagodat“ uspeva da nas unazađene smrtnike nauči tako čudesnoj veštini? Pružajući nam dvostruku motivaciju: (a) razumevanje kako je Hristos „dao sebe za nas“, i (b) radosno očekivanje da On „očisti za sebe jedan narod“ koji će biti spremjan da Ga proslavi prilikom Njegove „slavne pojave“. To i te kako deluje!

Da li je teško odlučivati? Kada se u nekoga zaljubite, da li je teško „odreći se ostalih“ i „prionuti“ uz voljenu osobu? Zahvaljujući sili Hristove ljubavi, sve primamljivosti ovog sveta izgledaju isto tako bledo kao ulične svetiljke u poređenju sa čistim sjajem sunca. Isto tako, kad smo u jarmu s Hristom, ustanovićemo da On nosi teret.

Eto, to znači „živeti Duhom“ ili „hodati u Duhu“. To je stalna odluka da iskušenju kažemo „Ne!“, a Svetom Duhu „Da!“ On nas nikada ne ostavlja, ni noću ni danu, s nama je dvadeset četiri sata dnevno. On je Onaj koji je pozvan da dođe i sedne kraj nas; On je neprestano s nama. „Bilo da se okrenete desno ili levo“, čujete Njegov glas „iza vas koji govori: „Ovo je put; idite njim.“ Isajia 30,21 – NIV.

Ovaj odgovor vere nije spasenje delima, čak ni samo jedan posto; „mi hodamo verom.“ 2. Korinćanima 5,7 – KJV. Kao što verom odgovaramo na dobru vest o opravdanju, tako i sada istom verom odgovaramo na podsticaj Duha. Videti Kološanima 2,6. Mi *dopuštamo* da taj um koji je bio u Hristu bude i u nama. Videti Filibljanima 2,5. Kada je bio krajnje iskušavan, On je povikao: „Ne kako ja hoću, nego kako ti hoćeš... Neka bude tvoja volja“ Matej 26,39-42 – Bakotić. Tako je On ispoljio sopstvenu silu izbora. „Ja sam došao s neba ne da činim svoju volju, nego volju onoga koji me je poslao.“ Jovan 6,38 – Čarnić. O, to je zbilja bila strahovita borba; ali On je zadobio pobedu, kao što ćemo je i mi zadobiti – „ispravnom primenom volje“.

On nikada neće koristiti volju umesto nas, niti će nam oprostiti ako ne primenjujemo sopstvenu moć izbora, iako čitamo da upravo „Bog radi u nama da hoćemo i postupamo u skladu s njegovom dobrom namerom“. Filibljanima 2,13 – NIV. Pošto Gospod daje Svetog Duha da nam govori: „Ovo je put“, a takođe i silu da odgovorimo, On deluje „u“ nama da „hoćemo“. Ali to nikada ne zaobilazi naše sopstveno htenje, niti ga Bog uništava. Ni svi anđeli s neba koji zajedno rade u našu kokrist ne mogu nas oslobođiti izbora za ili protiv, niti nas svi pali anđeli iz pakla mogu primorati da učinimo pogrešan izbor.

S obzirom da možemo odabrati da „dopustimo da taj um koji je bio u Hristu bude i u [nama]“, da li to znači da vernik sada spasava samog sebe sopstvenim naporima? Da li je potčinjavanje vođstvu Svetog Duha neka vrsta religije po principu „uradi sam“ u kojoj se samostalno probijamo? Ne, nipošto! Mada mi ne možemo da spasemo sebe čak ni jedan posto, možemo *dozvoliti* Bogu da nas On spase 100 posto!

SEROV UPRAVLJAČ JE ILUSTRACIJA DELOVANJA JEVANĐELJA

Ako su nam izbori ispravni, mi „hodamo u Duhu“. Mi „dopuštamo“ da Hristov „um“ bude u nama, u smislu motivacije. To je kao korišćenje servo upravljača da biste vozili ogroman kamion. Ni na koji način vi ne možete sami okrenuti velike prednje točkove; ali ako motor radi, potrebno je samo da odlučite da li ćete desno ili levo – najmanji pritisak na upravljač aktivira servo pumpu da obavi ceo posao. Pavle u svoje vreme nije imao servo upravljač, ali je razumeo tajnu posvećenja verom: „Stoga kažem, živite Duhom, i nećete udovoljavati željama grešne prirode. Jer grešna priroda želi ono što je suprotno duhu, a Duh [želi] ono što je suprotno grešnoj prirodi. Oni su u međusobnom sukobu, tako da vi ne činite [ne možete da činite] ono što hoćete.“ Galatima 5,16 – NIV.

I tako, ponovo „dobra vest“! „Izvor sile“ je Sveti duh. Dajte Mu svoju volju, odlučite da hodate Njegovim putem, i (prema Pavlovom grčkom) *ne možete* biti savladani željama svoje „grešne prirode“, ma koliko one bile snažne ili ma koliko dugo da ste gajili zle navike. Razlog je dovoljno jednostavan: Sveti Duh je jači od tela, baš kao što je svetlost jača od tame i ljubav jača od mržnje.

Čini se da mi, kao ljudska bića, teško možemo da pojmimo istinu da imamo takvog Spasitelja! On je stvaran! Mi nismo prepusteni sami себи! On nam daje krila, i ako imamo novozavetnu veru, *ne možemo* propasti.

DELO SVETOGLA DUHA JE STALNA DOBRA VEST

Da li vam to deluje iznenađujuće? Da je i rad Svetog Duha dobra vest? Većina ljudi smatra da je Bog neka vrsta nebeskog kvarioca raspoloženja koji zabranjuje sve što je prijatno. Ako nastavite da činite ono što volite, bićete izgubljeni; stoga je jedini način da se spasemo da radimo ono što nam se ne dopada, što podrazumeva penjanje uzbrdo i mučne napore celim putem. I što je još gore, pokušaj da se uzdržavate od onoga što volite pravo je mučenje. I sve je to, kako ljudi prepostavljaju, „vera Isusova“.

Nema ničeg „dobrog“ u takvoj vesti! Biblija daje sasvim drugačiju sliku:

1. *Sveti Duh obavlja teži deo posla.* Kao moj prijatelj iz Afrike, svesni smo strahovitog pritiska koji na nas neprestano vrši naša grešna priroda. Ali, „dobra vest“ glasi da nismo ostavljeni da se sami borimo s tim silama koje nas vuku u propast i smrt. Sveti Duh je taj koji se bori, a naša uloga je da Mu „dozvolimo“ da to čini. Zapanjujuća istina u Pavlovoj vesti ovde zaslužuje našu pažnju u većoj meri: „Evo šta hoću da kažem: neka Duh upravlja vašim životom, i nećete zadovoljavati želje ljudske prirode. Jer, ono što želi naša ljudska priroda suprotno je onome što želi Duh, a ono što želi Duh suprotno je onome što želi naša ljudska priroda. To dvoje su neprijatelji, a to znači da vi ne možete činiti ono što želite da činite“ Galatima 5,16.17 – TEV.

„Ono što vi hoćete da činite“ očigledno je posledica podsticaja vaše grešne prirode, jer Pavle dalje govori da se „ljudska priroda... sama ispoljava u vidu nemoralnih, prljavih i nedoličnih postupaka... Ljudi ... zavide, opijaju se, orgijaju i čine druge stvari slične ovima“. Galatima 5,19-21. To je ono što vi kao Duhom ispunjen hrišćanin „ne možete da činite“, čak i ako vas na to nagoni vaša grešna priroda, zato što je Neko jači od vaše grešne prirode – Sveti Duh – zadobio pobedu u borbi.

To je kao neka vrsta garancije: „Vi nećete zadovoljavati želje ljudske prirode.“ Sveti Duh je neprijatelj greha, i *On* nije bitku. To je slično ubrizgavanju leka u vaš krvotok da bi se izborio s parazitima malarije koji izazivaju bolest. Pošto „dozvolite“ leku protiv malarije da uđe u vaše vene, on smesta stupa u dejstvo budući da je neprijatelj parazita. *Vi* se ne borite s malarijom; u stvari, ništa i ne možete učiniti da biste joj se suprotstavili. I najjači čovek biva savladan bolešću ukoliko ne dobije neku pomoć spolja. Upravo lek obavlja ceo posao.

Prema tome, kaže Pavle, „*dopustite* Duhu da upravlja vašim životom“, kao što „*dopuštate*“ da snažan lek protiv pomenute bolesti uđe u vaše vene. Neophodan je samo vaš pristanak; onda *On* kreće na posao.

S druge strane, ukoliko verujete da je „telo“ (čovekova grešna priroda) jače od Svetog Duha, onda vi ovaj odlomak smatrate strašno lošom vešću. (Razume se, nije potrebno reći da, kada ne bi bilo pomoći Svetog Duha, mi bismo beznadežno bili potčinjeni glasnim zahtevima „tela“). Međutim, tu se kaže da Duh radi, boreći se protiv zahteva grešne prirode. No, kad bi bilo tačno da Sveti Duh može biti poražen u borbi a da telo odnese pobedu, onda naravno vi „ne možete činiti“ dobro koje biste hteli da činite. To je opšta predstava koju mnogi ljudi imaju – da Sveti Duh može biti pobeđen. A od toga nema gore vesti.

Ukoliko verujete da je Sveti Duh jači od tela, onda se to javlja kao čudesno dobra vest. Mi smo svi svesni stalne „želje tela i uma“ da neprestano budu na površini nastojeći da dobiju naš pristanak.

A pošto smo već ispunjavali pomenute želje, sada im je mnogo teže odolevati. Videti Efescima 2,2.3. Međutim, budući da je Sveti Duh sada na delu boreći se protiv tela, boreći se „nasuprot“ njemu, On odnosi pobedu u borbi, te mi „ne možemo činiti“ zlo na koje smo podsticani, sve dok ostajemo pri svom izboru da Mu dozvolimo da On bije naše bitke. U nama se sada javlja neka vrsta stava *noblesse oblige* (plemstvo obavezuje), i mi u stvari odbijamo da se potčinimo grehu.

To je zaista dinamička dobra vest koju Pavle pokušava da nam uputi. Pavle nipošto ne želi da nam saopšti bilo kakvu lošu vest! Nova engleska Biblija ističe još neposrednije njegovu vest: „Hoću da kažem sledeće: ako ste vođeni Duhom, nećete ispunjavati želje svoje niže prirode. Ta priroda ustaje protiv Duha, a Duh se bori protiv nje. Oni su u uzajamnom sukobu tako da vi niste u stanju da činite ono što hoćete“ Galatima 5,16.17 – NEB.

Prevod RSV je još izričitiji: „Želje tela su protiv Duha, a želje Duha su protiv tela; jer oni su suprotstavljeni jedan drugom, da bi vas sprečili da činite ono što biste hteli [to jest, da uđovoljavate željama tela].“

U stvari, Hristos se bori preko Svetog Duha! Kao što je Hristos i rekao u svojoj molitvi Ocu u Jovan 17,1.2, On ima moć i vlast nad „svakim telom“. Njegov Zamenik na Zemlji, Sveti Duh, uvek je jači od želja naše sebične, grešne prirode. Prvi korak koji, prema tome, treba da učinimo jeste da jednostavno verujemo ovu istinu.

Savremeni engleski prevod pojašnjava jedan detalj u prethodno navedenom stihu koji je vrlo bitan: „Hoću da kažem sledeće: Neka Duh usmerava vaš život, i nećete zadovoljavati želje [grešne] ljudske prirode.“ Galatima 5,16 – TEV.

Možda je ovo sasvim drugačije od onog čemu su vas učili. Možda nikada niste shvatili da je jevandjelje tako dobra vest. Ali ja moram da vam prenesem ono što Sveti pismo stvarno uči. I ja ne znam da bilo šta na drugim mestima u Bibliji protivreči dobroj vesti koju nam Pavle ovde upućuje.

2. *Sveti Duh je poslat svakome ko veruje u „dobru vest“*. Isus je obećao: „Ja ћu zamoliti Oca i on će vam poslati drugog Pomoćnika koji će ostati s vama zauvek. On je [Sveti] Duh koji otkriva istinu o Bogu. Svet Ga ne može primiti, zato što ne može da Ga vidi niti Ga poznaje. Ali vi ga znate, zato što on ostaje s vama i nalazi se u vama“ Jovan 14,16.17 – TEV.

Ova reč *Pomoćnik* u prevodu kralja Džejmsa (KJV) glasi *Utešitelj*. Ni jedna ni druga reč nisu odgovarajući prevod onoga kako Ga je Isus nazvao – *parakletos*, što je bio Njegov način da nam predstavi Svetog Duha. Svet „ne može da Ga vidi niti Ga poznaje“, ali ipak „On ostaje s vama i u vama“. Reč *parakletos* ima dvojako značenje: (a) On ostaje s nama celim putem (*para*, kao u reči paralelan). Dve paralelne železničke šine stalno idu uporedo, a tako će i Sveti Duh „ostati s vama zauvek“. (b) On je nazvan *kletos*, od *kaleo* pozvati. Otac nam Ga šalje umesto Hrista u času kad nam zatreba. Tako je on pravi Zamenik Sina Božjeg ili, ako hoćete, Hristov potpredsednik. On nam je „dat“. On je naš.

I to je, ponovo, „dobra vest“.

Ali, nije li to mučan posao da pamtim sve ono što treba da pamtim i da ostanemo na pravoj stazi? Ne, Sveti Duh brine o svim tim problemima.

3. *On vas neprestano podseća na ono što treba da znate i ukazuje vam na pravu stazu*. Toliko je strpljiv i uporan u svom ophodenju s vama kao da ste vi jedina osoba o kojoj treba da brine na Zemlji. U stvari, On je beskrajno strpljiv, iz prostog razloga što je beskonačan. Nijedan učitelj nikada nije tako verno obučavao svog učenika kao što Duh obučava vas. Isus je rekao: „Pomoćnik, Sveti Duh, koga će Otac poslati u moje ime, naučiće vas svemu i podsetiće vas na sve što sam vam rekao“ Jovan 14,26 – TEV.

Kako možete krenuti pogrešnim putem kad imate takvu pomoć, sem, naravno, ako odlučite da Mu ne dozvolite da vam pomogne? On nas *podseća* na sve čemu nas je Hristos učio u svojoj Reči. Stari zavet takođe uči toj istoj „dobroj vesti“: „Gospod je sažaljiv i kad mu zavapite za pomoć, On će vas uslušiti... On sam biće tu da vas pouči, i više nećete morati da Ga tražite. Ako skrenete s puta desno ili levo, čućete iza sebe glas kako govorи: ‘Ovo je put. Sledite ga.’“ Isaija 30,19-21 – TEV.

Naravno, kad čitate „Gospod“, to znači Bog. Otac, Sin i Sveti Duh su jedno. „Glas“ koji čujemo je glas Svetog Duha, Hristovog Zamenika. Ne postoji mogućnost da izgubimo stazu, kad On ostaje pored nas celim putem.

Ako padnemo u greh iako imamo takvu pomoć, to mora biti iz jednog od ova dva razloga: ili smo se pobunili protiv samog Pomoćnika, ili ne razumemo „dobru vest“ niti verujemo u nju. Ovo poslednje je problem neizrecivo mnogo iskrenih ljudi. Oni misle da znaju i veruju; i, saglasno tome, kad padnu, misle da nema sile u jevandelju ili da je Gospod odustao od svog obećanja. Ili pak, što je možda najgore, misle da nisu stvoreni da budu hrišćani, da je Bog na neki način predodredio da oni budu izgubljeni. Stvarni problem je to što oni nikada nisu shvatili koliko je *dobra* „dобра vest“ jevandelja.

Za nas je jedino razumno da budemo skromni i ponizni kad procenjujemo svoje razumevanje jevandelja. One koji misle da ga dobro znaju Gospod upozorava: „Govoriš: ‘Bogat sam i imućan, imam sve što mi je potrebno.’ A ne znaš koliko si bedan i jadan! Ti si siromašan, go i slep.“ Otkrivenje 3,17 – TEV. Biblija nam predlaže jednu dobру molitvu kojom treba da se molimo: „Gospode, verujem, pomozi mi u mom neverovanju.“ Marko 9,24 – KJV. To je najbezbednija molitva za bilo koga od nas.

No, prepostavimo da pravite greške – da li vas Sveti Duh otpisuje? Mnogi baš tako misle. Njihova ideja je da su Njegova ljubav i odanost isto tako nedovoljne kao njihove, tako da na najmanju grešku s naše strane On spremno koristi tu priliku da nas napusti. Zbog toga oni i misle da je tako lako grešiti, a tako teško slediti Hrista.

Ja nigde u Bibliji ne nalazim da Sveti Duh ikad poželi da nas ostavi. Otac Ga je posao da „ostane s vama zauvek“, i On misli da baš tako uradi. Ako Ga vi uporno i odlučno odbijate, možete *počiniti* ono što Isus naziva hulom na Svetog Duha; ali čak ni tada se On ne odriče vas, nego se vi odričete Njega.

Prepostavite da je neko već pogrešio od kad je odlučio da sledi Hrista. Šta će Sveti Duh sad učiniti? On upotrebi „menjač za promenu brzine“ da bi još nešto uradio za vas:

4. *On nudi dar pokajanja.* Postoje tri odvojene stvari koje On radi, i svaka od njih predstavlja izvanredno „dobru vest“:

A. Isus je kazao: „Korisnije je za vas da ja odem: jer ako ne odem, Utešitelj neće doći k vama; ali ako ja odem, poslaću vam Ga. A kad On dođe, ukoriće [ubediće] svet za greh.“ Jovan 16,7.8 – KJV.

Na prvi pogled, ovo možda i ne izgleda kao izuzetno dobra vest. Nije li osvedočenje o grehu mučno iskustvo? Da. To je osećaj povređenosti, zagađenosti, stida, otuđenja od Boga. Ali kad se bolje pogleda, to je najbolja dobra vest o kojoj se može razmišljati. Prepostavite da vaše telo nema nerv da oseti bol. To se događa kad čovek dobije lepru. Nervi su umrtvљeni ili uništeni tako da pacijent ne oseća bol, čak i ako ga bocnete iglom ili mu spržite kožu usijanim gvožđem. Leproznim bolesnicima se dešava da im miševi noću dok spavaju izgrizu prste ili da prste lako izgube u nekoj nesreći. Naš osećaj bola je izvanredno preimućstvo. Kada Sveti Duh ne bi radio svoj posao da nas pomoći bola ubedi u greh, mi bismo bili neosetljivi na sopstveno uništenje, pošto greh uvek uništava.

Kako nas on ubeduje u greh? Isus objašnjava kako se to zbiva: „On će ukoriti [ubediti] svet za greh... zato što ne veruju u mene“ Jovan 16,8.9 – KJV. Pravi problem s grehom nije to što činimo loše stvari, već koren koji to uzrokuje. Ne verovati – to je taj korenski greh „neverstva“. (Setite se, u Novom zavetu, imati veru i verovati je ista reč.) Jedna od najjasnijih definicija greha u Svetom pismu je sledeća: „Što god nije od vere jeste greh.“ Rimljana 14,23 – KJV. Niko nikada nije pao u greh a da stvarni razlog nije bio neverovanje. I ako neka osoba veruje u Hrista u tom smislu da ceni Njegovu ljubav i pravednost, rezultat u životu je automatski pravednost, zato što „mi kroz Duha čekamo nadu pravednosti verom“ Galatima 5,5 – KJV. Svaka nepravednost je, dakle, plod neverovanja. Sveti Duh stavlja svoj prst na bolno mesto.

B. „I kad on dođe, uveriće svet o ... pravdi (pravednosti – Čarnić)... što idem k Ocu svojemu i više me nećete videti.“ Jovan 16,8-10 – Bakotić. Hristos je bio proslavljen od Oca zato što je završio posao koji Mu je Otac dao da uradi – da razvije savršenu pravednost u svojoj ljudskoj prirodi. U Njegovom odsustvu, Sveti Duh uverava svet da je taj posao završen, jer je Hristos otišao Ocu s tom savršenom pravednošću.

Mi smo po prirodi tako sujetni da zamišljamo sebe kao prilično dobre ljude. Naša urođena grešnost nas je zaslepila. Jeste li nekada čuli kako se neobraćena osoba hvališe da je isto tako dobra kao neki ljudi koji idu u crkvu?

Naša oprana lanena odeća koja visi na konopcu za sušenje veša izgleda bela sve dok ne padne sneg i pokaže njenu ružnu sivkastu boju prilikom poređenja. Hristovo lično prisustvo u ovom svetu pre skoro dve hiljade godina predstavljalo je ukor za njegove savremenike u pogledu pravednosti, zato što su prvi put u istoriji ljudska bića mogla videti kakav je zaista karakter čiste ljubavi za razliku od njihovog. Kada su videli kako je otkrivena njihova sopstvena sebičnost, mnogi su se toliko razbesneli da su povikali: „Raspni Ga!“ Međutim, oni koji su verovali bili su preobraženi prema Njegovom karakteru.

Ali Isus je otišao. Više Ga ne vidimo. Tako Sveti Duh čini za nas ono što mi nikada ne bismo mogli da učinimo za sebe: On ubeduje „svakog čoveka“ da postoji ideal pravednosti, merilo postavljenog za njega lično, a to je karakter Sina Božjeg. „Svaki čovek“ može na taj način videti razliku između onoga što jeste i onoga što treba da bude – i onoga što može da bude u Hristu. To je posebno delo Svetog Duha! To ubedivanje je stvarnije i njegov posao za nas delotvorniji nego da je sam Isus naš prvi sused. I ne zaboravite, vi ne dobijate samo sedam milijarditih delova njegove pažnje, jer na svetu ima oko sedam milijardi ljudi. S obzirom da je beskrajan, On svakome od nas poklanja toliko pažnje kao da smo jedina osoba kojom se On bavi.

To uveravanje da smo grešni nema cilj da nas razobliči, da u nama izazove osećaj da smo osuđeni. Nipošto: „Nije Bog svog Sina poslao u svet da svet osudi, nego da se svet kroz njega spase.“ Jovan 3,17. Možda je ovaj trostruki pogled na ono što Sveti Duh čini da nam pomogne za vas nešto novo; ukoliko je to slučaj, osmotrite nenadmašnu „dobru vest“ sadržanu u sledećoj tački:

C. „I kad on [Sveti Duh] dođe, On će ukoriti [ubediti] svet... za sud, zato što je knez ovoga sveta osuđen.“ Jovan 16,8-11 – KJV. Onaj koji je osuđen niste vi, nego sotona! To je priyatno, radosno ubedjenje koje daje Sveti Duh: vaš najgori neprijatelj je poražen. Sam Isus dalje objašnjava: „Sada je suđenje ovome svetu. Sada će vladar ovoga sveta biti izbačen napolje.“ Jovan 12,37. Onaj koji vas je mučio tokom celog vašeg života, sprečavao vaš duhovni razvoj, stvarao vam osećaj manje vrednosti i beznađa sada je izbačen napolje.

SVAKOME JE POTREBNO UZBUĐENJE KOJE DONOSI POBEDA

Sećam se kako sam jednom u Keniji video crnu mambu, jednu od najsmrtonosnijih zmija u Africi kako ide pravo prema meni. Srećom, imao sam veliki štap i pomoću njega je savladao. Gospod je obećao: „Gazićete lavove i zmije, svirepe lavove i zmije otrovnice.“ Psalam 91,13 – TEX. Osećaj razveseljenosti koji sam imao kad sam ubio tu zmiju bio je neopisiv. Svako ko veruje u Spasitelja mora učestvovati u tom radosnom trijumfu nad čovekovim prastarim neprijateljem, sotonom; i ta radost nije pusto obećanje, već nešto što već danas možemo osetiti. Pobedživati u sportu nije ništa u poređenju s pobedom u ovoj borbi.

JOŠ JEDAN DAR SVETOOGA DUHA

Pokajanje nije nešto što možemo proizvesti u sebi po sopstvenoj volji; „Njega [Hrista] je Bog svojom desnicom uzvisio kao Kneza i Spasitelja da Izraelu podari pokajanje i oproštenje greha.“ Dela apostolska 5,31.

Kao dar, pokajanje je vrednije od bilo kakvog novca, jer pruža jedini izlaz iz unutrašnje tamnice, koja nam je toliko mrska. Pokajanje je natprirodno usađena mržnja usmerena protiv greha, ali i odgovarajuća ljubav prema pravednosti. Ono automatski proizvodi promenu u životu. A opet, to nije posao koji *vi* treba da obavite. Sveti Duh ga ostvaruje u vama. Vaš posao je samo da Mu „dozvolite“ da to učini, da Mu „dopustite“ da da svoj dar. Nemojte Ga odgurnuti.

Originalna novozavetna reč za praštanje ne znači samo oproštaj, kao da Bog zatvara oči pred vašim grehom i prelazi preko njega kao što vi činite kad vam neko stane na nogu. Ta reč znači „ukloniti greh“. Božje praštanje je moćno.

Eto zašto su pokajanje i praštanje tako tesno povezani. Osobi koja se iskreno kaje Bog slobodno prašta zato što pokajnik sada mrzi sam greh, i zato je greh zapravo otišao od njega. Pošto je Hristos „dao sebe za naše grehe“ (Galatima 1,4), oni su s pravom Njegovi, i mi nemamo prava da ih se držimo. Ko god prione uz svoje grehe potkrada Hrista uzimajući ono što je Hristos platio svojom krvlju.

A gde Isus stavlja te grehe koje je uzeo? „Ti ćeš izgaziti nogama grehe naše i baciti ih u dubinu mora!“ Mihej 7,19 – TEV.

Bilo koja vrsta opravdanja verom koja ne podrazumeva istinsko praštanje kao oslobođanje i spasavanje *od* greha predstavlja falsifikat. To nije novozavetno pokajanje.

Ali, novozavetno opravdanje verom nikada ne proizvodi ponos ili fanatizam. U onome koji se seća Hristovog krsta ne može se ogledati onaj duh – „svetiji sam od tebe“. Takav čovek je uvek svestan da on sam nema ni trunčicu pravednosti. On poznaje svoju slabost, koliko je sklon da podlegne iskušenju, kako lako može pasti. Njegova odanost Hristu nije sebična želja za nebeskom nagradom nego svesrdna čežnja da živi na čast i slavu svog razapetog Iskupitelja. On je pronašao nešto što ga zaokuplja a daleko je veće od njegove sopstvene bezbednosti ili „prihvatanja“ od strane Boga. Slično nevesti koja brine o časti svog supruga, vernik biva obuzet najuzbudljivijom motivacijom koju može imati ljudsko srce – saosećati sa Hristom i razumeti Njegovo završno delo pomirenja.

GDE JE REFORMACIJA PROMAŠILA

Bog je silno upotrebio pripadnike protestantske reformacije. Ali slično ljudima okovanim u mračnoj tamnici, neki nisu mogli odjednom da dosegnu do punog sjaja podnevne sunčeve svetlosti. Njihovo ekstremno gledište o opravdanju verom kao o zakonskoj izjavi bez promene u životu

počelo je da donosi rđave plodove u osamnaestom veku. Grof Cincendorf (Zinzendorf) objasnio je ovo verovanje Džonu Vesliju: „Mi smo ispljuvali sve samoodricanje; bacili smo ga pod noge. Kao vernici, činimo sve što želimo, i ništa preko toga. Podsmevamo se mučenju tela. Nikakvo očišćenje ne prethodi savršenoj ljubavi.“ John Vesley, *Journal*, vol 2, str. 490.

Vesli, kao pravi protestant, protestovao je protiv ideje da nema očišćenja u opravdanju verom. To ga je dovelo u sukob s nekim koji su naveli sramotu reformacije. Jedan od njegovih pomoćnika, Džon Nelson, govori o jednom doživljenom konfliktu: „Sreo sam jednog od njih, pre neki dan, tako pijanog da nije mogao da ide putem. Pitao sam ga šta bi sada mislio o sebi kad bi ga smrt zgrabilu u tako jadnom stanju. Rekao je 'da se ne boji da umre, jer je takav kakav po želji svog Spasitelja treba da bude; a kad bi Spasitelj htio da on bude svet, takvim bi ga i učinio; ali on je jadni grešnik i nada se da će to biti večno.' Rekao je: 'Ti i Džon Vesli ste neprijatelji Jagnjeta; zato što hoćete da ljudi ovde budu sveti. Ja se ne nudim da spasem sam sebe, kao vi fariseji'.“ – Thomas Jackson, *The Lines of Early Methodists* (1870 ed.), vol. 1, p. 140. Citirao W.E. Sangster u *the Path to Perfection* (New York: Abingdon-Cokesbury 1943), p. 101,102.

Pijani čovek nije bio u pravu! „Bez svetosti niko neće videti Gospoda.“ Jevrejima 12,14 – NIV. To ne znači da mi treba sebično da tražimo svetost, bojeći se da će nam je Gospod nerado dati. Umesto toga, On i te kako želi da nam je dodeli, a mi jedino treba da „dopustimo“ Svetom Duhu da nam da taj dar. Ono što je počeo On će i dovršiti, ukoliko mi dajemo stalni pristanak. On će istražati u tome sve dok ne bude imao jedan narod o kome može reći: „Oni su bez mane pred prestolom Božjim.“ „Ovo su oni koji drže zapovesti Božje i imaju veru Isusovu.“ Otkrivenje 14,5,12 – KJV.

ŠTA ZNAČI „GLEDATI U ISUSA“?

Ponekad neko ustvrdi da je ugledao Devicu Mariju ili video Isusa u snu, ali ogromna većina nas nikada nije imala takvo preim秉stvo. Mi jednostavno idemo kroz život bez snova i vizija.

A ipak bivamo podsticani da „upravljamo svoj pogled na Isusa, koji je začetnik i usavršitelj naše vere“. Jevrejima 12,2 – NIV. I ta zapovest se često javlja: „Posmatrajte Jagnje Božje“ (Jovan 1,29 – KJV); „Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski“ (Isajja 45,22). Neprestano nam se govori da „stalno gledamo u Isusa“. Kako vi gledate?

Za čoveka je oduvek predstavljalo problem da „vidi“ nevidljivog Boga. Drevni narodi su smatrali da treba da imaju slike koje mogu posmatrati i pred kojima se mogu klanjati. Kako bi inače mogli da „vide“ božanstvo koje se ne vidi? Mnogi čak i danas smatraju da im je potreban kip ili bar slika da im pomognu da stvore predstavu o Isusu, Mariji, svećima ili krstu.

Autor Jevrejima poslanice kaže: „Mi vidimo Isusa, koji je učinjen malo nižim od anđela da strada i umre... kako bi blagodaću Božjom okusio smrt za svakog čoveka.“ Jevrejima 2,9 – KJV. Pavlova poenta je da Ga mi „vidimo“ u Svetom pismu. Sveti Duh ima tajanstvenu sposobnost da oživi Reč pred našim duhovnim očima. U stvari, preko Njegovog Zamenika mi u izvesnom smislu možemo biti bliži Hristu nego što su to bili Njegovi apostoli pre dve hiljade godina, kada su hodali sa Isusom i lično s Njim razgovarali. Videti Jovan 16,8.10. Hristov portret je ugraviran u Bibliji sa iznenađujućim realizmom i silno utiče na naš um i srce svojom stvarnošću u četiri dimenzije.

No često je Isusova slika bila zamagljena pred našim duhovnim očima. Kao što je pomutio našu ideju o *agape* ljubavi i veri, neprijatelj je preko Svetog pisma naslikao Hristov portret u vidu neprivlačnog, feminiziranog flasifikata koji prenosi utisak prevare. Stoga je bezbroj ljudi iskreno frustrirano u svojoj želji da zavole Isusa. Oni su nasledili lažan koncept o Njemu, koji u njihovom ljudskom srcu ne budi nikavu istinsku reakciju saosećanja ili zajedništva. Teško je ili još teže nego pokušavati da zavolite Džordža Vašingtona posmatrajući njegovu sliku na dolarskoj novčanici.

Kako neko uopšte može da bude povezan sa anemičnim „Hristom“ setnog, pobožnog pogleda prikazanom na vitražu? Rečeno nam je da je On Bog u telu. Ali on izgleda tako dalek da nam je svaka fizička tačka dodira toliko strana kao da je On čovek koji živi na Mesecu. Ma koliko nastojali, ne možete osetiti dinamičku privlačnost u odnosu na njega.

PROBLEM: LAŽNI KONCEPTI – NASLEĐENI A DA TOGA I NISMO SVESNI

Novozavetni vernici videli su u Hristu nešto što je Njegov neprijatelj pokušavao da prikrije. Ljudi treba da znaju da nije njihova greška što ne znaju kako da Ga istinski vole. Prepreka za to jesu lažni koncepti koje su nasledili a da toga nisu ni svesni. Mi smo isto tako sposobni za istu pravu ljubav prema Njemu koja teče iz ushićenog srca kao i Njegovi apostoli. Rezultat takve ljubavi – nešto beskrajno iznad najveće ljubavi koju čovek može da zamisli. I to se nikada ne pretvara u pepeo, jer traje večno. Vi nikada ne morate primoravati sebe na pokušaj da budete dobri. Postoji nešto između Hrista i vas što radi na tome.

To nešto nije vaš dosadni posao koji treba vi da otpočnete i da ga stalno obavljate. Zar je iko ikada čuo da neka osoba koja istinski voli mora da *radi* na održavanju tog odnosa? Pogled ili čak

samo sećanje na voljenu osobu to čini. Ako je uopšte neophodan napor, onda on obično ide u pravcu obuzdavanja izliva ljubavi.

Kad to kažem, ne pokušavam da veru u Hrista spustim na sentimentalni nivo. Ja samo nastojim da ukažem kako stalni saveti da ujutru ustajemo ranije i ulazevi više napora na održavanju odnosa sa Hristom često predstavljaju samo vid religije po principu „uradi sam“, podmuklu vrstu legalizma koji može napredovati jedino tamo gde je istinski biblijski Hristos „prekriven“ neprijateljevim falsifikatom. Problem je opet lažni hristos koji nije zaista „došao u telu“, da citiramo apostola Jovana koji je tako dobro poznavao pravog Hrista: „Evo kako možete prepoznati Duh Božji; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos došao u telu od Boga je, a svaki duh koji ne priznaje [da je Isus došao u telu] nije od Boga. To je duh antihrista, za koga ste čuli da dolazi i već je na svetu.“¹ 1. Jovanova 4,2,3 – NIV.

Savremeni engleski prevod (TEV) malo pojašnjava poslednju rečenicu: „Svako ko to poriče za Hrista nema Duha od Boga. Duh koji takav ima potiče od Hristovog neprijatelja.“

Reč prevedena kao „telo“ glasi *sark*, što je termin koji se odnosi na palu, grešnu prirodu svih Adamovih potomaka, termin koji nikada nije upotrebljen za Adamovu prirodu pre pada. Jovan tu hoće da naglasi da je Hristos uzeo našu palu prirodu.

Svaki „Hristos“ koji nije zaista „došao u telu“ udaljen je od nas i naših ljudskih potreba koliko i neki svemirski čovek od svoje daleke planete kad bi se našao na Zemlji. On je „Hristov neprijatelj“, ali naravno, ne tako otvoreno. Reč *antihrist* označava nekog ko prisvaja Hristovo mesto iako Mu se zapravo suproti. To je najbliži izraz koji u Jovanovom rečniku upućuje na „lažnog Hrista“. Neka vrsta obmane nametnuta je svetu koji toga nije bio svestan – a i crkvi. Ona je zaustavila duhovni razvoj naroda koji je ranije čeznuo da uzraste „u njemu koji je glava, Hristos“, do nivoa gde će njihova ljubav i osećanja prema Njemu biti poput ljubavi neveste prema ženiku. Nedostatak takve odanosti Hristu predstavlja siguran znak da je falsifikat prisutan na neki način.

Hristova nevesta je uhvaćena u stege svetovnog materijalizma i beskrajnog iskušenja da se usredsredi samo na sebe, što je neprijatelj vrlo vešto smislio. Ona nikada neće moći da smogne snage kako bi se otrola i oslobođila takvih stvari sve dok se lažni antihrist ne razobliči i pokaže kakav je u stvari, i dok se Hristos Novog zaveta ne otkrije u svojoj istinskoj lepoti ljudskom srcu.

HRISTOS: POTPUNO BOG I POTPUNO ČOVEK

„Gledanje u Isusa“ uspostavlja kontakt s Njim efikasnije nego što prenošenje elektronskih komandnih impulsa radio vezom ostvaruje povezanost s planetarnim kosmičkim brodom. Većina ljudi koja tvrdi da veruje u Hrista retko ima problema da u Njemu vidi Božanstvo. Njihov problem je u tome što ne mogu da Ga sagledaju u potpunosti i kao čoveka. Sve dok ne shvate sve dimenzije Njegovog božansko-ljudskog repertoara iskušenja, patnje i žrtve, oni ne mogu iskusiti povezanost srca s Njim. Otuda je Hristov neprijatelj nastojao i nastoji da preseče vezu koja Hrista povezuje s našom pravom ljudskom prirodom. Taj vešt manevr izuzetno je usavršen u naše vreme.

Rimokatolička dogma, sasvim vanbiblijska, objavljuje da je Hristos rođen tako što ga je Marija „bezgrešno začela“¹. Ta ideja podrazumeva da je Marija, Isusova majka, čudesno bila očišćena od svake mrlje „prvobitnog greha“ u trenutku kada je začela, tako da posle toga nije bila u stanju da pogreši u mislima, rečima ili postupcima. Ta nadljudska prednost učinila ju je „majkom Božjom“ s praktično svetim telom. Budući da je na taj način bila odvojena od toka palog čovečanstva,

¹ Nemojte ovo mešati sa devičanskim rođenjem, koje uči Sveti pismo – prim. izdavača

osposobljena je da svog Sina obdari istom vrstom svetog tela, različitog od tela svih ostalih ljudskih bića, uključujući i Adama u njegovom palom stanju.

S obzirom da je jedina vrsta tela koja postoji na svetu naše palo, grešno telo, ovim učenjem se u stvari kazuje da Isus nije „došao u telu“. U takvom „Hristu“ krije se ozbiljan element prevare, jer Biblija tvrdi da je Isus „bio kušan u svakom pogledu, baš kao i mi – a ipak bio bez greha (samo nije zgrešio – *Savremeni srpski prevod*)“. Jevrejima 4,15 – NIV. Ali da On nije uzeo naše palo telo ili našu ljudsku prirodu, Njegova iskušenja bila bi samo varka. On bi mogao biti kušan, da; ali ne „kao mi“. Takav „Hristos“ može da tvrdi sve što mu se sviđa: „Radujte se, ja sam nadvladao svet“ (Jovan 16,33), ali on se lažno hvališe, zato što su iskušenja ovog sveta „telesna želja, želja očiju i ponos života“ (1. Jovanova 2,16), i ako se Hristos nije suočio s tim iskušenjima „u telu“, On uopšte nije bio izložen našim iskušenjima. Sam „Hristov neprijatelj“ je „laža i otac laži“ (Jovan 8,44 – NIV), i mi možemo biti sigurni da on voli kada se Hristos zbog pogrešnog predstavljanja smatra lažljivcem.

Popularno protestantsko viđenje Hrista je u istoj ravni sa bezgrešnim začećem², u stvari sasvim blizu, kao što nedelja odmah sledi posle subote. Ta ideja podrazumeva da je Hristos uzeo samo bezgrešnu Adamovu prirodu pre pada. U stvari, to služi istom cilju, samo što se Hristova izuzetna prednost koju drugi nemaju prenosi sa utrobe Marijine majke na njenu sopstvenu. Hristos zapravo nema stvarnu vezu s palim ljudskim rodom. (Nemojte ovo mešati sa devičanskim rođenjem, koje uči Biblija. Čak i kad je začela Hrista kao devica, Marija je mogla samo da prenese na njega *svoju* prirodu). No ta vanbiblijska ideja ponovo prikazuje Hrista kao neku vrstu veštog šarlatana koji nam govori da je On „s nama Bog“, dok je uistinu milionima svetlosnih godina udaljen od nas. Jer ako nije „došao u telu“, ljudskom telu kakvo je ono u stvari, onda On nije došao da bude „s nama“, kao što to ne bi bio ni neki svemirski čovek s druge planete koji nas posećuje kao turista.

Srednjovekovno rimokatoličko učenje shvatalo je Hrista kao „izuzetog“ od nasleđa naše prave ljudske prirode. Reč *izuzet* je omiljena reč kod rimokatolika u raspravama o Njegovoj prirodi: „Čitava misao istočne crkve... crpela je iz sv. Avgustina, velikog doktora blagodati, one istaknute izjave koje *izuzimaju* Blaženu Devicu od svakog greha...

U istom duhu, i uz sličnu primenu *izuzeća* od kletve, sv. Hipolit, biskup i mučenik, kaže, govoreći pre svega o našem Spasitelju: ’On je bio kovčeg napravljen od neuništivog drveta, čime se označava da je Njegov šator bio *izuzet* od greha, od drveta podložnog kvarenju po čoveku; to jest, od Device i Svetog Duha pokriven iznutra i spolja čistim zlatom reči Božje.“ – Berington and Kirk, *The Faith of Catholics, Cofirmed and Attested by the Fathers of the First Five Centuries of the Church*, vol. 3, pp. 443-446, naglasio autor.

Prema Svetom pismu, Hristos nije bio „izuzet“ ni od čega, jer je „Gospod stavio na njega bezakonje svih nas“. Isaija 53,6. To što je bio „bez greha“ nije posledica nekog prethodno sređenog „izuzeća“ od suočavanja sa svom silinom naših ljudskih iskušenja.

ŠTA JE HRISTU POTREBNO DA BI BIO NAŠ ZAMENIK

Kad kaže da je Hristos „došao u telu“, Jovan očigledno ne misli na neko čudesno telo, posebne vrste, nepoznate na ovoj planeti u Njegovo doba. Njegova dobra vest glasi da je Hristos zadobio pobedu i „vlast“ nad našim telom i svim njegovim željama, oslobođajući nas zauvek od njegove tiranije. On nije izvodio pred nama nikakve prevarne trikove, tvrdeći za sebe da je „s nama Bog“, a vešto izbegavao našu istovetnu bitku sa grehom tako što bi uzeo drugaćiju vrstu tela ili prirode nego što mi imamo.

² Ibidem

Hristos ne može biti naš Zamenik ako se ne suoči s našim iskušenjima s kojima i mi moramo da se borimo. On se mora suprotstaviti našem neprijatelju na njegovom terenu, u njegovoј jazbini, i tu ga ubiti.

Božji sveti zakon zahteva od palog čoveka pravednost koju on ne može ispoljiti zbog problema koji ima u svom „telu“. Pavle kaže: „Ja sam telesan, prodan pod greh... Dobro koje bih želeo da činim ne činim; ali zlo koje ne bih htio [da činim] to činim. Stoga ako činim ono što ne bih htio [da činim], ne činim to više ja nego greh koji boravi u meni... Zlo je prisutno kod mene, ... ratujući protiv zakona mog uma, dovodeći me u ropstvo zakona greha koji je u mojim udima... Telom [služim] zakonu greha.“ Rimljanima 7,14-25 – KJV.

Svaki čovek i žena na Zemlji mora priznati da Pavle dobro zna o čemu govori. Greh je savladao našu prirodu. Nemoguće je odoleti njegovom zavođenju i primaljivosti. Neprijatelj Hristov je likujući govorio da je očigledno pronašao tako snažnog Frankeštajna da nijedno ljudsko biće, osim Hrista, nikada nije izbeglo njegovu tiraniju. Ako uspe da dokaže da je ljudskim bićama zbilja nemoguće da pobede greh u ljudskom telu, onda će svakako dokazati da Bog nije u pravu, a da on jeste. A to bi bio poslednji korak pre svrgavanja Boga s prestola. Kako bi univerzum ikada mogao poštovati Boga za koga je sotona dokazao da nije u pravu?

Zbog toga je sotona smislio jednu laž: Čak je i Hristos smatrao da je greh nemoguće pobediti u našem telu, te je izbegao sukob pomoću veštog trika, naime uzimajući bezgrešnu Adamovu prirodu pre pada. Sotona je, (prema toj laži – *prim. izdavač*), doveo Hrista u položaj gde je praktično morao da se složi sa svojim neprijateljem da čak ni On ne može da pobedi naš greh kada bi uzeo našu prirodu, prirodu sinova i kćeri palog Adama. Smatra se da Hristos na taj način obmanjivački zahteva pobedu u bici koja se u stvari nikada nije desila.

KAKO JE BOG REŠIO PROBLEM

Pošto je otvoreno i detaljno ukazao na čovekov problem s „grehom koji živi u meni“, Pavle objašnjava Božje rešenje: „Jer, ono što Zakon nije mogao da učini jer je zbog tela bio slab, učinio je Bog poslavši svoga Sina u obliju grešnog tela, kao žrtvu za greh (i zbog greha – *Sinod SPC*). Tako je osudio greh u telu, da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne živimo po telu nego po Duhu.“ Rimljanima 8,3.4.

Hristos je dobio bitku! Pavle kristalno jasno pokazuje u kakvom je telu Bog poslao svog Sina – „obliju grešnog tela (u telu jednakom telu greha – *Bakotić*)“. Problem ukorenjenog greha nije u materijalnim stvarima, nego „u telu“ ljudskog roda. Postoji jazbina gde boravi zver, to jest greh, gde Hristos mora ubiti aždahu. To nije bio neki fiktivni trijumf, jer On je „osudio greh u telu“, telu u kome je došao – u našoj paloj prirodi.

Pavlov izraz *u obličju* ne može značiti nešto suprotno, zato što bi to bila čudovišna obmana kada bi Hristos tvrdio da je došao da osudi greh u telu, telu u kome smo prema Pavlovim rečima „prodani pod greh“, gde deluje „zakon greha“, a da istovremeno falsificuje svoje utelovljenje uzimajući ono što je samo *izgledalo* kao naše grešno telo, ali koje uopšte nije bilo stvarno. To bi učinilo da do nebeskih visina odjekne sotonin užvik „Nepoštena igra!“ – što je on i uradio u dogmi o bezgrešnom začeću³. Pavle koristi izraz *u obličju* (i to s valjanim razlogom) da označi stvarnost Hristovog potpunog poistovećivanja s nama, ali i jasno kaže da On ni na koji način nije učestvovao u našem grehu. Hristova slavna победа ogleda se u tome što je On „kušan u svakom pogledu, baš

³ Ibidem

kao i mi – a ipak bio bez greha (samo nije zgrešio – *Savremeni srpski prevod*)“. Jevrejima 4,15 – NIV. Mi smo svi podlegli iskušenjima; On je pak „osudio greh u telu“ uprkos svoj njegovojo primamljivosti.

Ceo Novi zavet potvrđuje tu dobru vest. „Mi smo bili robovi stihiskim duhovima svemira... [Ali] Bog je poslao svoga sina, rođenog od žene, rođenog pod zakonom, da otkupi one koji su bili pod zakonom.“ Galatima 4,3-5 – RSV. On je zašao u sferu gde su ti duhovi greha bili ušančeni, i upadom u neprijateljsku teritoriju odneo pobedu.

„Vas, koji ste nekada bili otuđeni i neprijateljski raspoloženi u mislima (smeranjima – Čarnić) [a to je zapravo greh!], on je sada pomirio u svom telu od krvi i mesa svojom smrću.“ „On je razoružao poglavarstva i sile i učinio ih javnim primerom (javno ih osramotio – Čarnić), trijumfujući nad njima.“ Kološaniima 1,21.22; 2,15 – RSV.

Poslanica Jevrejima je nedvosmislena. Sam Hristos „je isto tako uzeo učešća u istoj prirodi“ (Jevrejima 2,14 – KJV) kao mi, kako bi rešio problem našeg unutrašnjeg otuđenja, i „da osloboди one koji su, bojeći se smrti, celog života bili u ropstvu“ (Jevrejima 2,15). On je „uzeo“ Avramovo nasleđe, a nipošto nasleđe nepalih bića. „Zato beše dužan u svemu da bude kao braća“ (Jevrejima 2,17 – Karadžić). Naše izbavljenje od greha neodvojivo je povezano sa ovom istinom: jedino u onim oblastima gde je sam bio kušan On je „u stanju da pomogne onima koji se kušaju“. Jevrejima 2,14-18 – RSV. Ali pošto je kušan „baš kao i mi“, On se otkriva kao potpuni Spasitelj. Jakov se slaže sa Jovanom i Pavlom. „Svaka osoba se kuša kada je mami i zavodi sopstvena želja. Tada želja, pošto začne, rađa greh.“ Jakov 1,14.15 – RSV. Iskušenje bi bilo varka i obmana za Hrista, kad On ne bi osetio svu snagu te želje. Ali iskušenje iznutra nije greh, osetiti snagu primaljivosti nije pad, sem ako se ne podlegne iskušenju. A Hristos nikada nije podlegao iskušenju. Slava Njegove pravednosti ogleda se u tome što je bila posledica neprestane žestoke borbe sa iskušenjem, „a ipak bez greha (samo nije zgrešio – *Savremeni srpski prevod*)“. Tako Njegova svetost postaje dinamična i slavna. On je bio „besprekoran, neokaljan, odvojen od grešnika“ (Jevrejima 7,26 – RSV) kad je prišao sasvim blizu da ih otkupi tamo gde su se nalazili.

Tako je vest o Hristovoj pravednosti zaista nešto izvanredno. Jeste li ikada stajali kraj nekog jezera uveče kad se mesec podiže i ugledali onu iskričavu stazu svetlosti koja se pruža od vaših stopala do meseca na liniji horizonta? Zatim, dok hodate obalom, gle, svetlosna staza kreće se s vama, uvek se pružajući neposredno od mesta gde se nalazite. Mislim da je Hristova pravednost nešto posebno lično za „svakog čoveka“, staza koju je smislio Spasitelj i koja se proteže od mesta gde stojim u ovom trenutku do Njegovog prestola blagodati i pobeđe. On je zauzeo moje mesto. On tačno zna kolika je moć iskušenja koja me sada napadaju, i zna kako se treba odupreti. On je bio „učinjen grehom“ radi mene. On zna težinu krivice koju nosim. On je okusio moj očaj, moja razočarenja. Ništa Ga nije mimošlo. On je čak otišao dalje od svega što sam ja doživeo i „okusio smrt“, drugu smrt, umesto mene.

U stvari, On je tako potpuno i tačno moj Zamenik da ne bi mogao prići bliže čak i da sam jedini grešnik na ovom svetu. On je moje istinsko drugo JA; ja sam „u Njemu“ i zakonski i praktično. Nijedan muž i nijedna žena nisu bili tako bliski jedno drugome kao što sam ja u odnosu na Njega kroz veru. Tako je On „u stanju da [me] spase do krajnjih granica“, i uvek živi samo u jednom cilju: da „posreduje“ za mene, da se moli u moju korist uprkos mojim sumnjama i čak uprkos meni. Videti Jevrejima 7,25.

Da li znate kako žestoke mogu biti borbe s primamljivim iskušenjem? Da li osećate ogromnu silinu bujice koja će vas oboriti s nogu pred zavodljivošću greha? Dobrodošli u situaciju ljudskog roda! To je problem koji je Hristos došao da savlada. Nijedan veter iskušenja nije nas tako žestoko

udarao kao što je udarao u Hrista, i nijedna bujica nije nas nikada tako snažno oborila s nogu kao ona kojoj je Hristos, napregnuvši sve svoje snage, uspeo da se odupre.

Bez obzira ko ste ili gde ste, možete sigurno znati da je Neko tačno zauzeo vaše mesto, „ali bez greha (samo nije zgrešio – *Savremeni srpski prevod*)“. Pogledajte u Njega, „vidite“ Ga, uprkos svim oblacima obmane koje je odagnala Njegova pravednost „u obličju grešnog tela“. Verujte da je greh koji vas je mamio „osuđen u telu“. Vi *mozete* pobediti zahvaljujući takvoj veri u Njega.

I On nije vaš Spasitelj tek od pre 2000 godina. Dobra vest glasi da On neprestano radi kako bi ono što je odavno ostvario postalo delotvorno za nas. To delo nije nešto što se događa milionima svetlosnih godina daleko od nas. On je „pomoćnik u nevoljama koji se brzo nalazi (veoma prisutan pomoćnik u nevolji – *KJV*)“. Videti psalam 46,1.

A sada moramo potražiti tu vezu koja spaja opravdanje verom sa Hristovom službom u nebeskoj svetinji.

HRISTOVA SLUŽBA U SVETINJI I OPRAVDANJE VEROM

Za mnoge je vest o Hristovoj službi u svetinji skoro isto što i ulazak u neki novi svet. Mnogi lako poveruju da se Hristos uzneo na nebo posle svog ovozemaljskog života, ali imaju maglovitu ideju o tome šta On tamo radi. Da li je na odmoru ili na raspustu? Da li se još uvek odmara od mučnog rada na Zemlji? A ako radi, kakvu to vrstu posla mora da uradi? Zar nije završio svoje delo pomirenja kada je umro na krstu?

Reč „Prvosveštenik“, primenjena na Njega, opisuje Njegovu službu pa stoga i posao koji On sada radi, ali taj termin obično priziva sliku crkve udaljenu od svakodnevnog života u kome su svi naši problemi. Šta je svetinja u kojoj On deluje? Da li je to neki kutak s vitražima, mračan i senovit, gde se obavljaju tajanstveni rituali i čuje religijsko mrmljanje na nebu mnogo udaljenijem od Mlečnog puta? Da li su se Otac i Sin povukli i više nisu uključeni u ljudske aktivnosti na ovoj planeti?

Sveto pismo je tako prepuno citata o Hristovoj prvosvešteničkoj službi u nebeskoj svetinji da bi se o tome moglo napisati bezbroj knjiga. Pogledajmo samo kratko tu temu.

Izrailjska drevna svetilišta koja su sagradili Mojsije, Solomon, Jezdra i Nemija, i konačno Irod nikada nisu bila nešto stvarno. Ona su predstavljala samo simbol „istinskog šatora koji je postavio sam Gospod“ „na nebu“. Jevrejima 8,1.2 – NIV. Sva krv onih nebrojenih životinja žrtvovanih u zemaljskoj svetinji nikada ne bi mogla biti dovoljna da opere mrlju čak samo jednog ljudskog greha. Kada je počinio čudovišni greh preljube i prikrivenog ubistva, David je dovoljno dobro znao da nijedna životinska žrtva ne bi ni najmanje mogla da mu pomogne. On se molio: „Ti ne uživaš u [takvoj] žrtvi, inače bih ti je doneo... Žrtve Bogu su skrušen duh; skrušen duh i pokajničko srce.“ Psalam 51,16 – NIV. Jedina delotvorna žrtva uvek je bila ona koju je prinelo „Jagnje Božje, koji uzima greh sveta!“ Jovan 1,29 – Bakotić. Zemaljski sveštenici bili su samo „senka“ Hrista kao Prvosveštenika. Celokupan sistem bio je nešto poput pouke za decu da bi se ilustrovalo Hristov rad kao Spasitelja. „Senka“ je bila toliko bliska koliko je ljudska svest tada mogla da sagleda stvarnost. Videti Jevrejima 10,1.

Poznati Hristov neprijatelj (antihrist), čiji prljavi trag krivuda kroz istoriju hrišćanstva, skoro je uspeo da baci u zasenak Hristovu svešteničku službu. Danilo je predvideo tu čudovišnu prevaru u viziji koju je opisao u osmom poglavlju svoje knjige. Njegov „mali rog“ isto je što i Jovanov „neprijatelj Hrista“, istorijski antihrist koji je „oborio istinu na zemlju“ i „napredovao“ (12. stih). Bilo je to sotonino najveće dostignuće – pokvariti jevandeosku vest iznutra. Radi Danila, jedan anđeo je upitao: „Dokle će trajati ta vizija, ... otpad pustošni, da se nogama gaze [nebeska] svetinja i vojska?“ (13. stih). Odgovor je došao u čuvenom proročanstvu o 2300 dana/godina – „Tada će se svetinja očistiti [odbraniti, opravdati, prikazati ispravnom]“ (14. stih). Drugačije rečeno, tada će biti oslobođena puna istina jevandelja da obavi Bogom određeno delo pripremanja naroda za Hristov dolazak, posao koji će se raditi na Zemlji paralelno i u skladu sa Hristovom prvosvešteničkom službom na nebu.

Nebeska svetinja je veliki komandni centar ili, ako hoćete, vojni štab gde Hristos usmerava svoju završnu borbu protiv sotone ka konačnoj pobedi. Nemoguće je shvatiti smisao života danas sem u svetlosti te službe u svetinji. Ovo je izuzetno značajno za ispravno razumevanje pravednosti verom. I, kao što ćemo videti, to je jedini način da napravimo razliku između neprijateljevog krajnje veštog falsifikata jevandelja i istine o tom jevandelju. Svetinja je pozornica gde će se razrešiti završni veliki vekovni sukob i Božja vladavina biti odbranjena.

Možda je najefikasniji način da načnemo tu bitnu istinu postaviti nekoliko pitanja:

1. *Zašto je Isus nazvan našim Prvosveštenikom?* Kad dokučimo šta obuhvata, taj termin nam postaje blizak i drag. Prvosveštenik je sve što sledi, sadržano u jednoj osobi:

A. *Savetnik.* Na drevnog prvosveštenika gledalo se kao na najmudrijeg čoveka u Izraelju. Vaš nebeski Prvosveštenik je vaš lični Savetnik koji nikada neće dati pogrešan savet. „Ime će mu biti Divni, Savetnik.“ Isaija 9,6. „Ako nekome od vas nedostaje mudrosti, trebalo bi da traži od Gospoda, koji nesebično daje svima ne iznalazeći greške.“ Jakov 1,5 – NIV.

B. *Prijatelj.* Hristos je uvek „priatelj... grešnika“. Nikada više nećete biti usamljeni ako verujete u jevandelje. Matej 11,19; uporediti Jovan 15,15.

C. *Lekar.* On je neko „ko isceljuje sve bolesti tvoje“. Psalam 103,3.

D. *Psihijatar.* Svakome su potrebne usluge ovog psihijatra koji jedini ima moć da u nama obnovi „ispravan um“. Marko 5,15

E. *Poslovni i finansijski direktor.* „On će upravljati staze tvoje.“ „Tako će tvoje žitnice biti pune izobilja.“ Priče 3,6.10. „Otvoriću vam brane nebeske, i izliti vam blagoslov, tako da za njega neće biti dovoljno mesta.“ Malahija 3,10 – KJV. Ako brine da nahrani ptice, zar On neće videti i da li vi imate dovoljno materijalnih prednosti? Videti Matej 6,26; Psalam 145,16.

F. *Advokat odbrane.* „Ali, ako neko i zgreši, imamo Zastupnika kod Oca – Isusa Hrista, pravednika.“ 1. Jovanova 2,1.

G. *Posrednik, Prijatelj na sudu.* „A pošto Isus živi doveka (večno živi – NIV), njegovo svešteništvo je neprolazno. Zato on i može sasvim da spase (stoga je u stanju da potpuno spase – NIV) one koji njegovim posredstvom prilaze Bogu, jer uvek živi da za njih posreduje. A takav prvosveštenik nam je i bio potreban.“ Jevrejima 7,24-26. Hristov neprijatelj je i naš lični neprijatelj koji nam stoji „s desne strane“ da bi „govorio protiv“ nas. Zaharija daje živu sliku te sudske scene pred Božjim prestolom. Međutim, pošto je „sve golo i otkriveno pred očima onoga kome treba da položimo račun“ (Jevrejima 4,13), to što je Zaharija video kako nas sotona optužuje na „sudu“ takođe otkriva njegovu sadašnju aktivnost koja se ogleda u pokušajima da nas lično obeshrabruje iz dana u dan. Bitka „na sudu“ za našu dušu između Hrista i sotone odvija se i u nebeskoj svetinji i u našem srcu ovde. Videti Zaharija 3,1-7. Hristos je naš Posrednik na nebeskom sudu; Sveti Duh je sada na isti način naš Posrednik ovde na Zemlji. On posreduje između nas i sotone, između nas i nervnih obrazaca u našem mozgu – pružajući blagodat koja osposobljava da odolimo iskušenju i grešnim navikama. I te dve scene – nebeska i zemaljska – međusobno su povezane, paralelne i odvijaju se na isti način.

H. *Stariji Brat.* Oni koji su imali sreće da imaju brata koji im je uvek bio prijatelj mogu bar malo osetiti šta Hristos znači za nas. Postoji neka veza koja nas spaja s takvim bratom čak intimnije nego sa ocem. Sveti pismo govori o našem Prvosvešteniku koji nam je Brat. Videti Jevrejima 2,11; Matej 28,10.

Molim vas da zapazite da je Hristos nama sve to *danas*, da je sve to zaista stvarnost. Sve što je potrebno da učinimo sa svoje strane da shvatimo te neocenjive prednosti jeste vera.

2. *Kako istina o svetinji ilustruje značenje opravdanja verom u Hristu?* Jedan kratak primer pokazaće delotvornost „vere u Njegovu krv“.

Kad bi grešnik doveo nevinu žrtvu da je prinese u zemaljskoj svetinji, od njega se zahtevalo da uzme nož i da sam zakolje životinju. Vodeći nevinu žrtvu celim putem do svetinje, grešnik nije mogao to da čini bez griže savesti. Prizor tople prolivene krvi stvorenja koje se ne opire, koje mora da umre zbog njegovog greha živo je podsticao u njegovom umu pomisao na Nekog drugog koji mora umreti zbog njega. Oni Izrailjci koji su umeli da razmišljaju uvek su dobro znali da „nije moguće da krv bika i jarca ukloni grehe“. Jevrejima 10,4. „Bez prolijavanja krvi nema oproštenja [greha].“ Jevrejima 9,22. Drugim rečima, greh nikada ne može biti „oprošten“ – to jest uklonjen iz našeg srca punog krivice – sem ukoliko skrušeno spoznamo da je upravo našom rukom zaklana božanska Žrtva.

Baš kao što svi mi po prirodi imamo „telesni um [koji] je neprijateljstvo prema Bogu“ (Rimljanima 8,7), isto je tako sigurno da se to neprijateljstvo razvilo u ubilački čin vekova, jer je „svako ko mrzi svoga brata ubica“ (1. Jovanova 3,15). Ubistvo nevinog Sina Božjeg predstavlja punu dimenziju našeg greha. A „verom u Njegovu krv“ mi imamo opravdanje, uključujući i isceljenje od neprijateljstva.

Ako je Prvosveštenik dovršio svoje delo pre 2000 godina, čitava služba u svetinji postaje izlišna, a Jevrejima poslanica, sa svojim naglaskom na nebeskoj svetinji, nema prava na mesto u našem Novom zavetu. Ako se On povukao a Sveti Duh sam nastavio delo, utelovljenje postaje besmisleno, jer bi služba drevne levitske svetinje u tom slučaju još uvek bila dovoljna kao očigledna pouka o onome što je Jagnje Božje učinilo za nas kad je „zaklano od postanja sveta“. Otkrivenje 13,8.

Međutim, Hristos naročito kao Prvosveštenik u nebeskoj svetinji vrši delo spasavanja „do krajnjih granica onih koju preko Njega dolaze Bogu“ (KJV). A opravdanje verom je u stvari spasavanje! To je suština Njegovog stalnog življenja da bi „posredovao za njih“. Jevrejima 7,25. Jevrejima poslanica, prema tome, obelodanjuje blisku povezanost opravdanja verom u najpotpunijem smislu sa službom u svetinji.

3. *Šta je „pomirenje“ koje se dobija preko službe u svetinji?* Pomirenje jednostavno znači biti u miru sa Bogom. I nije Bog taj koji treba da se pomiri s nama, budući da je On već pokazao ljubav prema svetu time što je dao svog Sina da umre za nas.

„Vi treba da se pomirite sa Bogom“ (KJV) glasi vest jevandjelja. 2. Korinćanima 5,20. Iako je žrtva na krstu obezbeđujući osnovu za čovekovo spasenje bila potpuna i konačna, još uvek se ne može stvarno reći da su praktične posledice pomirenja potpune. S obzirom da pomirenje znači biti u miru sa Bogom, očigledno je da oni koji imaju „telesni um“ još nisu izmireni s Njim, jer je takav um i dalje u „neprijateljstvu sa Bogom“. Ako je Pavle, pišući godinama posle raspeća, mogao reći Korinćanima: „Vi ste još telesni“ (1. Korinćanima 3,3 – KJV), on je pri tom mislio da oni još nisu istinski „primili pomirenje“ (Rimljanima 5,11).

Zakonsko ili sudsko opravdanje obezbeđeno na krstu zasnovano je na Božjoj žrtvi i daru za „sve ljude“; ali grešnik će iskusiti opravdanje verom tek pošto bude čuo dobru vest i poverovao. Dakle, pomirenje mora biti ne samo zakonski obezbeđeno od Boga nego i primljeno verom od strane grešnika.

Ovo pojašnjava potrebu konačnog pomirenja u smislu postizanja vrhunca u veri koja leči sve skriveno ili duboko uraslo neprijateljstvo prema Bogu u srcu i umu vernika. To je delo kome će se Hristov neprijatelj, antihrist, suprotstavljati do samog kraja, jer ako uspe da poništi konačno

pomirenje, retrospektivno može obezvrediti i pomirenje obezbeđeno na krstu, i na taj način čak i dobiti konačnu bitku u vekovnoj borbi.

Time vest o čišćenju svetinje poprima ozbiljno značenje. Doktrina Svetog pisma o samom pomirenju suštinski je uključena u sve to i bila bi poništena da nema kosmičkog Dana pomirenja, kako je to prorečeno u Danilu 8 i 9 a naučavano pomoću simbola u službi svetinje.

Nije li adventistima zapoveđeno da budu najistaknutiji u uzdizanju Hrista pred svetom? Ali takav svedok ne treba samo da bude eho nekog evangeličkog hora koji iznosi veoma ograničeno viđenje opravdanja verom, eho koji samo ponavlja „ja takođe“. Konačna velika bitka između Hrista i sotone je rvanje na smrt, čime se suštinski realno prikazuje kako Bog postupa sa samim grehom, te zato naročiti svedok postaje imperativ. Odbaciti čišćenje nebeske svetinje znači odbaciti Golgotu, jer je ono prvo logička neophodnost i otkrivanje ovog drugog.

Ta osnovna povezanost između Hristovog dela na krstu i njegovog dela u nebeskoj svetinji vrlo je dobro rezimirana u sledećem citatu: „Hristovo posredovanje u korist čoveka u nebeskoj svetinji od iste je suštinske važnosti za plan spasenja kao što je bila i Njegova smrt na krstu. Svojom smrću on je otpočeo to delo koje će posle vaskrsenja i uznesenja dovršiti na nebu.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 489 [orig.]

Gotovo opšte prihvatanje pagansko-papskog učenja o prirodnoj besmrtnosti samo što nije zasenilo nesebičnu novozavetu agape, tako da je krst za milione njih izgubio od svoje istinske slave i moći. Savremena istorija je dokazala da se samo pomoću koncepcije o službi prvosveštenika u drugom odeljenju svetinje vaspostavlja taj novozavetni koncept ljubavi otkrivene na krstu.¹ Delo otkrivanja „širine i dužine i dubine i visine“ Hristove ljubavi agape kao beskrajnog predavanja sebe nečemu što je ekvivalent „druge smrti“ povezano je s nebeskim radom prvosveštenika na konačnom pomirenju. Veličanstveni razultati biće zapaženi u narodu koji shvata u potpunosti silinu te ljubavi koja „nagoni“, dokazujući da je agape zaista ispunjenje zakona. Biće to divan prizor dobrodošlice u nebeski univerzum, i stvarno dovršenje jevandeoskog naloga.

Elen Vajt izgleda nudi duboku misao da se koncept agape najbolje razume kad se Hristos jasno vidi kao naš prvosveštenik u Svetinji nad svetinjama nebeskog svetilišta. Videti *Rani Spisi*, str. 55,56.

4. *Čemu konačni Dan pomirenja?* U drevnoj simboličnoj službi zemaljske svetinje, službi koja je bila samo „sen“, Dan očišćenja zatvarao je godišnji ciklus službe pomirenja. On je simbolizovao konačnu pobedu nad grehom i njegovim posledicama kao i uništenje nepokajanog začetnika i ostalih počinioca.

Pošto je jazbina greha „telo“ ili grešna priroda palog čoveka, nemoguće je da stvarni Dan pomirenja učini kraj vladavini greha sve dok se problem nastavljanja s grehom kod onih koji veruju jevandelje ne razreši. Čisto i isključivo zakonsko proglašenje opravdanja bez opravdanja verom koje miri vernikovo srce sa Božjom pravdom dovelo bi do neuspeha celokupne službe u svetinji.

To deluje kao kosmička šahovska igra na nivou spasenja. Sotona bi voleo da povuče potez koji bi matirao Hrista, a to može ostvariti samo ako obezbedi da se činjenje greha ovekoveči. Pavle to ovako pojašnjava: „Jer, ono što Zakon nije mogao da učini jer je zbog tela bio slab, učinio je Bog poslavši svoga Sina u obličju grešnog tela, kao žrtvu za greh (i zbog greha – *Sinod SPC*). Tako je osudio greh u telu, da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne živimo po telu nego po Duhu.“ Rimljanim 8,3.4.

¹ Luteran Anders Nygren prepoznaje da gde god postoji „verovanje u prirodnu besmrtnost duše“ „očigledna je i egocentrična volja“. Prema tome, „ta ideja o prirodnoj besmrtnosti duše potpuno je strana motivu Agape.“ *Agape and Eros* (London. S.P.C.K.,1957), p. 164, 180, 224.

Sotona je možda voljan da silom prilika prizna da je Hristos svojim utelovljenjem „osudio greh u telu“, ali njegova šah-mat strategija je da spriči da se „pravednost zakona“ „ispuni u nama“. Njegovo sredstvo da to postigne jeste lažna verzija opravdanja verom.

Nebeski Dan pomirenja i Danilovo čišćenje svetinje (Danilo 8,14) predstavljaju jedno isto. Kao što su gresi starog Izrajlja simbolično bili prenošeni na svetinju, tako se u stvarnosti gresi svih onih koji ispovedaju veru u Hrista stavljaju na Božju vladavinu. On preuzima krivicu svih njih. Sotona postavlja Hristu izazov da uspešno razreši problem. Nikakvim pravnim smicalicama neće moći da se okonča veliki vekovni sukob. Sem ukoliko Hristov narod ne bude sarađivao s Njim u konačnom uklanjanju greha, nebesko svetilište nikada ne može biti očišćeno ili odbranjeno ili učinjeno ispravnim.

Čini se da je deo neprijateljeve vešte strategije da svako nastojanje za savlađivanje greha označi kao jeres „perfekcionizma“, što je podmukli pokušaj da se očuva *status quo* sotoninog navodnog trijumfa. On se hvališe da je smislio sredstvo kojim će uspeti da nadmaši Boga: greh za koji tvrdi da je u paloj ljudskoj prirodi nepobediv. Otuda pokušaj da dokaže (a) kako Hristos ne bi mogao da pobedi sotonin izum greha da je uzeo našu palu prirodu, i (b) kako je nemoguće da neko ko veruje u Hrista savlada greh sve dok poseduje palu prirodu. Najbolje što može učiniti jeste da pokuša da bude „manje grešan“, dok princip greha ostaje netaknut. To su dve strane istog novčića, a obe su u sukobu sa biblijskim konceptom čišćenja svetinje.

Uprkos brojnim „učenjačkim“ poricanjima, Sveti pismo jasno govori da se služba obavljana na starozavetni Dan pomirenja bitno ticala izrailjskih vernika, jer „na taj dan možete se očistiti od svih svojih greha pred Gospodom“. 3. Mojsijeva 16,30 – *KJV*. Isto tako, stvarni Dan pomirenja odnosi se na Božji narod posebno od 1844. Božje obećanje glasi da će On imati jedan narod za koji s ponosom može reći: „Evo onih koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu.“ Otkrivenje 14,12 – *KJV*. Puni kontekst ukazuje da će to biti praktičan rezultat čišćenja nebeske svetinje.

5. *Kako je opravdanje verom povezano sa odbranom Hrista u procesu čišćenja nebeske svetinje?* Božji narod raste „iz vere u veru“ i tako otkriva i omogućava ispoljavanje pune sile jevandjela za spasenje. Rimljana 1,16.17. Hristova pravednost, Njegov rad i smrt, ostaje jedini temelj njihovog opravdanja (to jest, njihove pravednosti); nikada oni neće steći ni trunčicu zasluge u samima sebi. Ali njihova *zahvalnost* za žrtvu i ljubav sadržanu u Njegovom radu i smrti narasta do tačke kada oni postaju zreli u Hristu. A pošto sarađuju sa svojim Prvosveštenikom u čišćenju svetinje, oni to čine zahvaljujući potpunom primanju Njegove pravednosti. Oni se istinski opravdavaju verom.

Ovo je kao kad žena zavoli nekog muškarca. Ona sazreva, počinje da ga shvata i ceni da bi mogla stajati uz njega u braku. Rasplet velike vekovne drame jeste svadba Jagnjetova. To je velika tema same Biblije, koja dostiže svoj vrhunac u Otkrivenju 19. Otac, Hristos i svi sveti anđeli već odavno su bili „spremni“; najzad se može kazati da se „njegova nevesta i sama spremila“. Otkrivenje 19,7 – *KJV*. Tada može doći i do Hristove odbrane, zato što svako ustručavanje od strane Njegove neveste da Mu se potpuno preda, što brak inače podrazumeva, predstavlja ne samo nezrelost nego i bar delimično odbacivanje Hrista. A to sramoti Njega kao Ženika.

Drugačije kazano, jedan detinjasti motiv sprečava da dođe do „svadbe Jagnjetove“. Takva jedna ideja u vezi sa Hristom postaje sredstvo sotonine strategije.

Kada bi nebrojeno mnoštvo okupljeno na poslednjem zasedanju suda svih vekova moralo da gleda kako Hristova buduća nevesta gura Ženika od sebe a poseže za svadbenom tortom, bili bi užasnuti. Nije nimalo pogrešno što devojka ukrašena cvećem dotiče kolač i sladoled; ali je vekovna tragedija to što je Hristova nevesta tako nezrela i neosetljiva za zrelost Njegove ljubavi, što nije

dovoljno zrela da sa zahvalnošću gleda na Njegovu žrtvu. To će na kraju postati neverstvo ili neverovanje i, naravno, nešto suprotno opravdanju verom.

Jedno je ono što Elizabet Klefan kaže u svojoj pesmi „Devedeset i devet“:

„Nikada otkupljeni neće znati,
Kuda je sve Gospod morao proći,
Da izgubljeno stado vrati,
Kroz kakve vode i mračne noći!“

Ali, sasvim je drugo to što se njegova Nevesta, koju je otkupio i koja mora da se sretne s Njim na svadbi, zadovoljava time da ne shvata „koliko je duboka“ bila ta voda. Patetičan spektakl koji danas posmatraju Nebo i Zemlja jeste prizor „neveste“ koja vrlo malo ceni svu dubinu ljubavi u karakteru svog Ženika. Ona je zaokupljena materijalnim i čulnim zadovoljstvima sveta tako da svom Ženiku nudi jadan minimum odanosti. Njeno srce je obuzeto svetovnim brigama i zadovoljstvima, a ne željom da ugodi svom Voljenom. Takva ne-vera je u potpunom raskoraku sa opravdanjem verom.

6. *Kako nas istina o svetinji osposobljava da pravimo razliku između sotoinog lažnog opravdanja verom i onog istinskog?* Nekoliko činjenica iz Svetog pisma mogu nam pomoći da to pojasnimo:

A. Neprijateljevo vrhunsko oružje u ratu protiv Hrista jeste posao falsifikovanja. On je poznat kao neko „ko obmanjuje ceo svet“. „On je lažov i otac laži.“ Otkrivenje 12,9; Jovan 8,44.

B. Njegovo remek delo obmane je preuzimanje uloge lažnog Hrista. „To je taj duh antihrista...već...u svetu.“ 1. Jovanova 4,3 – KJV. „Sam sotona pretvara se u anđela svetlosti“ (2. Korinćanima 11,14 – KJV) – „lažnog Hrista“ (Matej 24,24).

C. Proročanstva u Danilu i Otkrivenju opisuju sotoin uspeh u poslednjem vremenu u vidu simbola „malog roga“ i „zveri“, sila koja govore da služe Hristu i čak tvrde kako svetu donose probuđenje i reformaciju. Danilo 7,8; Otkrivenje 13,1-17. Ovo naravno podrazumeva falsifikovanje opravdanja verom.

D. Reč *antihrist* označava nekog ko tvrdi da stoji umesto Hrista dok Mu se u stvari podmuklo suprotstavlja. S obzirom da je sotona pali anđeo, koji je usavršio svoje obmanjivačke veštine tokom vremena, on sada preuzima svoju najefikasniju ulogu kao lažni prvosveštenik. Njegov duh postaje, neophodno, falsifikat „svetog duha“, i on usavršava metod izvođenja čuda kako bi ostvario svoje pravo na obožavanje od strane iskrenih ali strahovito obmanutih hrišćana. Otkrivenje 13,13.14. On je uveliko izvor čudesnih spiritističkih pojava u poslednjim danima, uključujući čuda izlečenja. Videti Otkrivenje 16,14; 2. Korinćanima,11,15.

E. Podela svetinje na dva odeljenja za svakodnevnu i godišnju službu prvosveštenika simbol je značajne podele Hristove prvosvešteničke službe na nebu. Jevrejima 9,1-12.² Danilu je očigledno bila bliska levitska služba pa bi prirodno razumeo da čišćenje ili odbrana svetinje na kraju 2300 dana/godina znači nebeski Dan pomirenja. Danilo je bio razuman i dobro obavešten. Njegova vizija bila je daleko šira, prelazeći uske granice judaizma. Nipošto nije bilo van njegove moći da sagleda kosmički Dan pomirenja koji će na kraju okončati istoriju grešnog sveta. To će iziskivati da se

² Jevrejima poslanica nije zaokupljena iznošenjem detalja o nebeskoj službi u dva odeljenja, ali jasno kaže da je taj aspekt svetinje, naime da ona ima dva odeljenja, „senka dobrih (budućih – Čarnić) stvari koje će doći“. Jevrejima 10,1 – KJV. Tako ona podržava, što se samo po sebi razume, ideju o značajnoj podeli u Hristovoj prvosvešteničkoj službi na nebu.

Hristos pozabavi još jednom fazom prvosvešteničke službe koja je odgovarala onoj na dan levitskog pomirenja. Budući da je Spasiteljevo veliko delo zapravo delo opravdanja ili pravednost verom, implikacije Njegove službe u svetinji kad je u pitanju istinsko razumevanje pravednosti verom zaista su ogromne.

Pošto su Danilova knjiga i Otkrivenje komplementarni u svojim proročanstvima, nalazimo da je Jovan bio svedok najave velikog Dana pomirenja u događajima koje opisuje kao zvuk „sedme trube“. Tu mu je prikazano otvaranje odeljenja svetinje nad svetnjama, dok je u prethodnim vizijama video otvoreno samo prvo odeljenje svetinje. Videti Otkrivenje 11,15-19; uporediti Otkrivenje 1,12.20; 8,3-5. To bi jasno podrazumevalo završetak službe prethodno obavljane u prvom odeljenju. Hristova poruka „anđelu filadelfijske crkve“ simbolizuje period neposredno pred kraj vremena; tu vidimo delo nebeskog Prvosveštenika koji „otvara i niko ne zatvara; i zatvara, i niko ne otvara. ...Otvorio sam pred tobom vrata i niko ih ne može zatvoriti. „Otkrivenje 3,7.8 – KJV. Ova poruka je besmislena ukoliko se ne odnosi na početak Dana pomirenja. Otvaranjem vrata svetinje nad svetnjama, Hristos automatski zatvara vrata prvog odeljenja. Prilikom drevnog Dana pomirenja nijedan sveštenik nije služio u prvom odeljenju dok se prvosveštenik nalazio u drugom.

Govoreći o ovoj službi u svetinji, mi upotrebljavamo iste termine koje nalazimo u Svetom pismu. Nema svrhe pitati se koliko je doslovna zamisao o prvom i drugom odeljenju u smislu kosmičkog rasporeda. Ako je Bog u svojoj mudrosti smatrao da je ove velike duhovne istine potrebno prikazati tom vrstom kovanica, bilo bi mudro da ih prihvatimo i dopustimo Svetom Duhu da nam podari mnogo širu duhovnu moć sagledavanja onoga što te reči treba da nam prenesu.

F. Antihristova poslednja prilika da „prevari celi svet“ ogledaće se u odvraćanju pažnje Božjeg naroda od promene u službi našeg Gospoda u nebeskoj svetinji. On želi da poništi osobenost poslednje faze Hristovog rada. Njegov cilj je pritom da Božji narod odvoji od stalnog i sve većeg zajedništva s njihovim Prvosveštenikom u Njegovom završnom delu i da spreči drugi Hristov dolazak. „Sotona izmišlja bezbroj planova da tako zaokupi naše misli da se ne bi bavile onim delom koje bi trebalo najbolje da poznajemo. Stari varalica mrzi velike istine koje nam ukazuju na žrtvu pomirenja i na svemoćnog Posrednika. On zna da je njegov uspeh u tome da odvrati misli od Isusa i Njegove istine... Svakome je potrebno da sam za sebe stekne znanje o položaju i radu našeg velikog Prvosveštenika“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 488 [orig.]

Promena Hristove službe iz jedne faze u drugu u nebeskoj svetinji pruža sotoni priliku koju je nekada imao sa starim Jevrejima. Pošto se Hristos kao istinski Prvosveštenik uzneo na nebo da tamo služi u svetinji, Jevreji su nastavili da usredsređuju svoju pažnju na sada već bezvredne rituale u zemaljskom hramu za koji je Isus rekao da će opusteti. Matej 23,38. Bili su obmanuti na sopstvenu propast.

Isto tako i danas, svaki pokušaj da se Hristovo delo ograniči na ono simbolizovano službom u prvom odeljenju izlaže vernika istoj užasnoj opasnosti da ga antihrist vešto obmane. On je sada usavršio svoje metode toliko da može da podari „silu“ svojim pristalicama, i neku vrstu „svetlosti“ ugodne umovima koji vole prefinjene laži. Ali to nije sila istinskog Svetog Duha Božjeg. Videti *Rani spisi*, str. 56 [orig.]

Jasan primer istine prema falsifikatima jeste postojanje dve odvojene i različite struje učenja o opravdanju verom u današnjem svetu. Jedna je usredsređena na razumevanje istinskog Božjeg karaktera *agape*, koja Hristov krst vidi kao savršeni spoj Božje pravde i milosti, tako da On može ostati pravedan a i opravdati one koji imaju veru u Hrista. Takva vera radi kroz ljubav i obavezno vodi poslušnosti svim Božjim zapovestima, uključujući široko obezvređenu četvrtu, koja uči

poštovanju pravog Gospodnjeg dana, sedmog dana subote. Ova struja opravdanja verom, naglašavajući dvojni dar – i praštanja i sile – uzdiže Božji zakon, dok istovremeno otkriva Njegovu neuporedivu ljubav. To je spasenje od greha, a ne u grehu. Vera koja deluje u takvom opravdanju verom, vrši u srcu čoveka koji veruje delo potpunog pomirenja i priprema jedan narod za Hristov dolazak, kao što je to simbolično predstavljeni nevestom koja se priprema za svadbu.

Druga struja opravdanja verom usredsređuje se na manjkavo viđenje Božje ljubavi koja vidi Njegov karakter u iskrivljenoj svetlosti, uveliko lišenoj dimenzija *agape*. Učenje o prirodnoj besmrtnosti izopačuje sliku tako da se čini da Božja ljubav samo pozajmljuje svog Sina čovečanstvu umesto da Ga daruje. Tu nije moguć nikakav jasan pojam „druge smrti“ koju je Hristos pretrpeo na krstu. Zauzvrat, vera je obezvređena i postaje sebično „poverenje“ zasnovano na ljudskoj nesigurnosti, i traganje za lažnom „sigurnošću“ spasavanja u grehu, umesto od greha. Učenje o opravdanju verom na taj način strogo je svedeno na činjenicu da je oproštaj u okviru opravdanja prekomerno naglašen na uštrb sile Duha sadržane u posvećenju. Kako je istinska *agape* odsutna, vera u ovakovom gledištu ne deluje tako da proizvede poslušnost svim Božjim zapovestima; lažna subota takođe je široko prihvaćena kao zamena za pravi Gospodnji dan, zajedno sa svim ostalim nebiblijskim doktrinama. Zakon Božji je oklevetan ili učenjem da je praktično ukinut, ili pak da niko nije u stanju da ga se zaista drži. U ovom stanovištu uopšte nema nikakvog koncepta o čišćenju nebeske svetinje ili o pripremi jednog naroda za Hristov dolazak.

Hristova služba u svetinji nad svetinjama ostvariće u onima koji Ga tamo slede verom obnovu lika Božjeg u karakteru, karakteru ljubavi *agape*. Otkrivenje ove ljubavi postaje konačno objavlјivanje večnog jevangelja svetu. Međutim, rad Hristovog neprijatelja u lažnoj ulozi antihrista daje površne kriterijume obraćenja bez istinskih obeležja *agape*. Stoga se službe i Hrista i antihrista odvijaju istovremeno u pravcu svrstavanja celog sveta na jednu ili drugu stranu. Hristos žanje „žetu zemaljsku“ stvaranjem jednog naroda koji mu je nalik po karakteru; antihrist iznosi „vino zemaljsko; jer su grozdovi [gneva] sasvim zreli“ Otkrivenje 14,15.20 – KJV.

7. *Ako Gospod prašta naše grehe kad Mu ih priznamo, zašto je neophodno „brisanje greha“ na Dan pomirenja ?* U zakonskom ili sudskom smislu naši gresi su oprošteni kad je Hristos davno umro na krstu, „Jer Bog beše u Hristu, i svet pomiri sa sobom ne primivši im grehe njihove [grehe sveta]“ 2. Korinćanima 5,19 – Karadžić. On je potpuno iskren praštajući nam grehe i dajući nam obećanje o oproštenju kad se kajemo i priznajemo. Razlog neophodnosti brisanja greha na Dan pomirenja nije polovično praštanje s Božje strane, već to što smo mi grešni smrtnici poznati po svom polovičnom kajanju.

Postoji li neko između čitalaca ove knjige koji nikada nije ponovo zapao u greh? Svima nam se to događalo. Sveti pismo je prepuno primera ljudi koji su se pokajali i obratili, ali koji su nažalost kasnije pali. David, obraćeni car i prorok, autor mnogih nama dragih psalama, učinio je preljubu s Vitsavejom, a zatim počinio i ubistvo; Petar, kršten, rukopoložen apostol, bio je siguran da se nikada neće odreći Hrista, ali pre izlaska sunca on je tri puta bedno pao; Jezekija, pobožni car Jude, hodao je pred Gospodom „sa savršenim srcem“ po sopstvenom mišljenju, a ipak je ozbiljno pogrešio posle svog čudesnog isceljenja; čak je i Mojsije, s kojim je Gospod govorio licem k licu, izgubio vlast nad sobom i ispoljio gnev na granicama Obećane zemlje.

Svi ti ljudi živeli su u jednom spasonosnom odnosu – sve dok se nisu povukli iz tog odnosa. Pali su usled neshvaćenog pa otuda i nepriznatog greha, koji je sve vreme duboko ležao nezapažen u njihovom srcu. Kad smo svesni nekog greha i kad ga priznamo, biće nam zaista oprošteno; ali Jovanovo obećanje u 1. Jovanova 1,9 ne znači da takav oproštaj predstavlja pokrivač za sve skrivene

grehe koje još treba priznati. Ako ostanemo predani, Sveti Duh će nastaviti da nas ubeđuje u svaki greh do sada neznan, ali duboko ukorenjen u nama.

Ako pozitivno odgovaramo, naše priznanje greha postaje dublje sve dok u svojoj beskrajnoj mudrosti Bog bude video da je i poslednji koren otuđenja iščupan iz srca. Ovo je jednako primanj Božjeg pečata ili brisanju greha. To znači da je pokajnik naučio da mrzi greh kao što ga Hristos mrzi, i tako pobedio kao što je Hristos pobedio.

Zatim će uslediti izjava: „Ko je svet neka i dalje bude svet.“ Otkrivenje 22,11 – KJV.

POD ZAKONOM ILI POD BLAGODAĆU?

Ako je naše razumevanje sopstvenog nasledja u Hristu narasio do te mere da Ga možemo shvatiti kao svoga Prvosveštenika, onda možemo razumno odlučiti gde ćemo stajati. Naša prednost je sledeća: „Jer greh neće više imati vlasti nad vama; niste, naime, više pod zakonom nego pod blagodaću.“ Rimljanima 6,14 – Čarnić.

Biti pod zakonom znači biti rob, zabrinut za sopstvenu sigurnost, iz straha da ćemo biti izgubljeni u tami i praznini pakla. To je opet vid sebičnosti mada, svakako, izuzetno rafiniran. Ne možemo kriviti pogrešno obaveštenog profesora sa Jejla koji se ruga hrišćanstvu govoreći da je ono samo „još jedan vid odustajanja od sadašnjosti zarad nekog cilja“. – Charles Reich, *The Greening of America* (New York: Random House, 1970), p. 301. Ono što Pavle hoće da kaže izrazom „pod zakonom“ jeste svaka sebična motivacija. To znači biti pod prisilom koju nameće strah od kazne propisane zakonom, „jer zakon proizvodi gnev“. Rimljanima 4,15 – Bakotić. Mnogi evangelici otvoreno priznaju da je jedina motivacija za koju znaju da će delovati strah od tog „gneva“. Primer za to je jedan evangelički teolog iz Afrike koji kaže da će jedino prepostavka o večnom mučenju u paklu održati razgorelu revnost evangelizma.“ – Byang H. Cato, *Theological Pitfalls in Africa* (Kismu, Kenya: Evangel Publishing House, 1975), p. 149. To je priznanje da je jevandelje doživelo bankrot.

Međutim, biti pod blagodaću znači osetiti prisilu jedne nove motivacije, osećaj koji prožima dušu zahvalnošću za otkupljenje, zahvalnost ispunjenu strahopoštovanjem prema ljubavi beskrajnih dimenzija, čija se dužina, širina, dubina i visina mere rukama Hristovog krsta.

Poslušnost, odanost, čistota, pobožnost – to nisu ciljevi koje nastojimo da postignemo; to su darovi koje otkrivamo predajući se Njegovim otvorenim rukama ljubavi i praštanja. „Jer greh neće više imati vlasti nad vama.“ I najzad, u tom novom robovanju blagodati mi otkrivamo slobodu.

Prosto poželimo da zamolimo Pavla da se malo pomeri kako bismo klekli kraj njega i zajedno s njim kazali: „Ne dao Bog da se čim drugim dičim osim krstom Gospoda našeg Isusa Hrista, kroz koga je svet raspet meni, i ja za svet.“ Galatima 6,14 – NEB. „Jer, za mene je život Hristos.“ Filibljanima 1,21.

To je početak večnog života, jedan novi kvalitet života. Vi ste prešli iz smrti u život. Vi ste građanin neba, nova osoba u Hristu, jer ste poverovali da je jevandelje ono što zapravo jeste – dobra vest.